

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. SZERDA, január 11.

9. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10. 8—52, 379.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Kié a mandátum?

Nem lehet tagadni, hogy van valami logika Radics Istvánnak abban az indítványában, mely a mandátumok felett a pártok tulajdonát akarja elismertetni. Csehszlovákiában már van is törvényes rendelkezés, mely ezen az elven épült fel. A képviselő elveszti mandátumát, ha kilép a pártból. Radicsnak az indítványa, mely ezt a csehszlovák törvényt akarja adóptálni, kétségtelenül testhezszabott, alkalmi rendelkezés volna; úgy érzi, hogy a nagy taktikus miniszterelnök most pártjának egységét vette támadás alá. Meg kell menteni ezt az egységet a támadások ellen. De mi ennek legkényelmesebb, legbiztosabb módja? A mandátumok birtokát el kell venni a képviselőktől s át kell adni a pártoknak. A mandátumokat át kell iratni a pártokra. Az adós is azon fáradozik, ha végrehajtás fenyegeti, hogy a kielégítési alapot hogyan vonhatná el a hitelező elől. Átiratja a házat a feleségére. Radics a mandátumokat akarja átiratni a pártokra.

Ez az alkalmosság kérdéssé teszi az indítványban megnyilatkozó meggyőződés őszinteségét, de logikus voltát nem érinti. A mi választási rendszerünknek egyenes következménye lehetne Radics követelésének elismerése. Végtére is, ha a pártok jelölnek, ha a pártok listájára történik a szavazás, ha a jelöltek egyéni értékük, befolyásuk, népszerűségük vonzóerejét átadják pártjuknak, ha a pártok állapítják meg, hogy listájukról kikre essék a várható mandátum, akkor talán jogosan érvényesíthetik igényeiket a mandátumok tulajdonjogára is. A régi követi utasítás joga éledne fel ebben a törvényes szabályozásban. A különbség csupán az, hogy nem a választók utasíthatják a megválasztottakat, hanem a pártok, melyeknek programját helyeselték a választók akkor, amikor mandátumhoz juttatták valóban nem is annyira a képviselőket, mint inkább a pártokat.

Ez a reform azonban az egyéni meggyőződés fölé helyezné a párt-diktatúrát. Tagadhatatlan, hogy komoly érveket lehet felsorakoztatni még ennek az aggodalomnak eloszlatására is. Az egyéni meggyőződés szabadságával rengeteg visszaélés történt már. A képviselők, mint mandátumbirtokosok nem kevés esetben éltek már vissza azzal a helyzettel, hogy választóik nem hívhatják őket vissza. Hányszor fordult már elő az, hogy a képviselő egészen más program megvalósításáért küzdött, mint amit választóinak ígért. A képviselő megváltoztathatta pártállását, világnézetét, felfogását az alkotmány legelemibb rendelkezéseivel szemben, polgári párthoz csatlakozhatott a munkások megválasztottja, a köztársasági pártból lehetett royalista, ellenzékiből kormánypárti, a földművespárt tagjából a merkantil érdekek védelmezője, csak egy maradt mozdulatlan, érintetlen és megváltozhatatlan: a mandátum. Ha annak az alkotmányos és demokratikus felfogásnak vagyunk hívei, hogy a képviselő a választói

akarátát, érdekét, kívánságát reprezentálja, akkor aligha tudunk belenyugodni abba a jogi helyzetbe, hogy a nép választottja minden konzekvencia nélkül térhet ki az egyik pártprogram egyedül üdvöztetőnek hirdetett vallásából a homlok-egyenest ellenkező párt kebelére. A helyes elv valóban az lenne, ha pártváltatáshoz a választók hozzájárulását kellene kikérni. Mert más-különből képviselő nélkül marad egyik-másik kerület és választópolgársága elveszti közvetett befolyását is a törvényhozásra.

A nehézség ott kezdődik, hogy azoknak a képviselőknek részére, akik pártállásukat meg akarják változtatni, a legkényelmesebb s legel-

lenőrizhetetlenebb argumentumok állanak rendelkezésére. Nem én változtatok meggyőződést, — halljuk ilyenkor a sztereotip mentegetőzést, — hanem a párt lett hűtlen eredeti programjához. A képviselő, aki pártot változtat, a pártját vádolja — pártváltatással. Mindenki módosítja körülötte meggyőződését, csak ő nem tér le elvei sugárújáról. S ilyen esetben hol a bíró, ki a bíró, aki ítélkezni tud, vagy aki ítélkezésre hivatott? A párt nem lehet, mert minden párt elfogult. Csak a választók lehetnek, akik mandátumot adtak s akiknek képviselőtére a mandátum birtoka jogosít és kötelez.

Feltétlenül helyeseliük tehát ma-

gát az elvet, mely a megválasztott képviselő pártállását nem sorolja a képviselő legszemélyesebb tulajdonai közé. Csak a megoldás módja ellen van kifogásunk, mert úgy véljük, nem tartalmazná jobban a közérdek, ha az egyéni elhatározás felelőtlensége helyett párt-diktatúrát segítene uralomra a reform. A mandátum ne legyen a képviselőé, de ne legyen a párté sem. A mandátum maradjon a választók tulajdona. Aminek logikus következménye viszont az lenne, hogy pártot változtatni csak a választók többségének hozzájárulásával lehessen. Vesse magát új választás alá az a képviselő, aki pártot akar változtatni.

A pénzügyi bizottság elfogadta a hadügyi és tengerészeti költségvetést

Hadzsics Szeván hadügyminiszter kijelentette, hogy a gyakori repülőszerecséltenségek oka a pilóták tuiságos vakmerősége — Vita a szolgálati idő megrövidítéséről

Viharosnak ígérkezik a demokrata-párt kongresszusa

Beogradból jelentik: A karácsonyi ünnepek elmúltával ismét megélenkülték a politikai frontok. A politikusok nagy számmal érkeztek Beogradba, a kormánytagjai is visszatértek, csak Andrić Vlada agrárreformminiszter maradt távol. A pénzügyi bizottság is összeült és folytatta a költségvetés tárgyalását.

A parlament újabb ülésének kérdése ismét fölmerült. Pérics Ninkó, a parlament elnöke kedden felkereste Vukicsević miniszterelnököt, akivel erről a kérdésről hosszasan tanácskozott. Általában azt hiszik, hogy az eredeti tervtől eltérően a parlament csak január 20-ikán fog összeülni, mert az adóegységítő bizottság csak 16-ikán ül össze és előreláthatólag befejezi a törvényjavaslat tárgyalását, úgyhogy a 26-ikai ülésen már a plénum elé lehet terjeszteni.

A kormányznak az a célja, hogy a parlament még a költségvetés előtt letárgyalja az adótörvényt.

hogy arra, mint a kormánykoalíció legnagyobb eredményére mutathassanak rá. Nagy az érdeklődés a demokrata párt küszöbön álló kongresszusa iránt, amely január 15-ikén ül össze Beogradban. A főbizottságot 12-ikére hívták egybe. Minden jel arra mutat, hogy

a kongresszuson igen éles kritika fogja érni a kormányt egyes vidéki kiküldöttek részéről és valószínűleg

nyíltan is fel fogják vetni a jelenlegi kormánykoalíció további fenn-tartásának kérdését.

A pártban uralkodó viszonyokra rendkívül jellemzők azok a beszédek, amelyeket a főbizottság legutóbbi ülésén tartottak és amelyeket a Politika rendkívüli száma bő kivonatokban közöl. Az az éles hang, amelyet egyes képviselők, a kormány ellen használtak, előjele a pártkongresszus viharos lefolyásának. Valószínűnek látszik, hogy

a kongresszuson Davidovics hívei lesznek többségben,

ez azonban nem zárja ki újabb kompro-

misszum létrejöttét a párt miniszteriális csoportja és az intranzigensek között.

Sokat beszélnek a kormány kiszélesítéséről és pedig a Radics-párt bevonásával és a független demokraták kihagyásával. Radics István azonban aligha fog belemenni ebbe a kombinációba, amely nem számol az egész parasztdemokrata koalícióval.

A pénzügyi bizottság megkezdte a hadügyi tárca költségvetésének tárgyalását

A pénzügyi bizottság keddi ülésén a hadi és tengerészeti minisztérium költségvetését tárgyalta le Setyero Szlavko alelnök elnöklése alatt.

Hadzsics Stevan tábornok-hadügyminiszter rövid expozét mondott. Rámutatott arra, hogy

hárommilliárd 900 millió volt a költségvetés és ezt kétféle 423 millióra csökkentették.

Tovább már nem lehet csökkenteni és így is a költségvetés 28 millióval nagyobb a múlt évinél. A személyi kiadások növekedése a tisztikar, altisztikar és tisztviselők számának növekedésével van összefüggésben. Összesen 95.000 káplár és közkatona, 8854 altiszt és 5323 katonai iskolai növendék van. Egy katonára élelmezése 7.60 dinárba kerül naponta. Nagy figyelmet fordítanak a tüzéség technikai felszerelésére. A katonák elszállásolása még mindig sok kívánni valót hagy hátra. Ezerszázmillióra volna szükség építkezések céljára. A haditengerészet fejlesztése folyamatban van. Végül kérte a miniszter, hogy fogadják el a költségvetést.

A vita első szónoka Kossutics Ágoston Radics-párti volt, aki hosszasan foglalkozott a tengerészet kérdésével és kevesellte az erre a célra szolgáló összeget. Tiltakozott az ellen, hogy egyes katonai személyek a választási küzdelemben is résztvettek.

Lázics Voja földművespárti után Radics Pavle beszélt részletesen a hadügyi költségvetésről.

Dicsőően nyilatkozott Hadzsics Szeván hadügyminiszter működéséről,

de kritizálta a minisztérium egyes ténykedéseit. Azt javasolta, hogy a hadsereg a saját malmával öröklessen és kérte a minisztert, hogy az országutak javítására nagyobb mértékben bocsásson katonai erőt rendelkezésre. Mielőbbi amnesztiát követelt.

A délutáni ülés

A vitát egy óraker félbeszakították és délután négy óraker folytatták. Demetrovics Juraj független demokrata

követelte az állandó kader csökkentését és a szolgálati idő leszállítását.

Drjević Szekula hosszabb beszéde után a hadügyminiszter részletesen válaszolt az észrevételekre. Elismerően nyilatkozott a szónokok objektív hozzájárulásáról, majd kijelentette, hogy ami a költségvetés redukálását illeti, kapcsolatban a szolgálati idő leszállításával.

a katonai körök állandó törekvése a szolgálati idő megrövidítése,

de ezt alaposan át kell tanulmányozni.

— Nekünk — mondotta — nincsenek háborús szándékaink,

mert tudjuk, hogy szükségünk van a békére és

nagy örömmel üdvözlőnk, ha sikerülne a háborút törvényen kívül helyezni.

addig azonban fel kell készülnünk a honvédelemre. A katonai szolgálati idő megrövidítésének kérdésével minden országban foglalkoznak, de seholsem tudták még megoldani. Sokan azt hiszik, hogy a háború után ezt könnyű megoldani, pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog. Nem is beszélve a speciális formációkról, vagyunk egy egyszerű gyalogos katonát, akinek ma nemcsak puskája van, hanem bombája, revolvéré, géppuskája és kétféle gyalogos ágyuja is. A kiképzési idő megrövidítése igen nehéz kérdés.

Ami a tengerészetet illeti, annak fejlesztése óriási pénzalokat követel.

Dreadnoughtok és cirkádók beszerzésére belátható időn belül nem is gondolhatunk, csak kisebb egységekre, tenger-alattjárókra és motoros csónakokra. Hajlandó a pártvezéreket akármikor informálni. **Visszautasítja azt a vádat, mintha a horvátokkal szemben bizalmatlan volna.** Statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a katonai akadémiákban milyen nagy számmal vesznek fel horvátokat és szlovéneket.

A lisztbeszerzés tárgyában kijelentette a hadügyminiszter, hogy speciális katonai bizottságok végzik az őrítés ellenőrzését és azonkívül saját pékségeket is állít fel a hadsereg.

Az aviatika kérdésében szemére hányták a hadügyminiszternek a sok szerencsétlenséget. Egyetlen esetben sem a repülőgépekben volt a hiba, hanem

a repülők tulságavitt vakmerősége okozta a katasztrófákat.

Az is gyakran megtörtént, hogy a repülők fizikai állapotával nem számoltak, átmulatott éjszakák után azonnal repülőgépre ültek egyes pilóták. Ma már a repülés előtt orvosi vizsgálatnak vetik alá a pilótákat. A Beograd—zagrebi repülővonal üzembehelyezését illetőleg, ha a társaság, amely erre concessziót kapott, tavasszal nem indítja meg a repülőjáratot, felbontják a szerződését. A dobrovoljac-törvényt ismét a parlament elé terjesztik. Az állandó hadsereg létszáma nem éri el a lakosság egy százalékát, viszont háború esetén az operatív hadseregnek másfél-millió emberre kell rugnia. Végül ráért a miniszter a határcsapatok kérdésére és kijelentette, hogy az összes környező államoknak vannak határmenti csapatai.

Driljevic Radics-párti személyes kérdésben beszélt, majd

a pénzügyi bizottság elfogadta a hadügyminiszterium költségvetését.

Setyerov alelnök az ülést félhétkor berekesztette.

Az elszabadult mozdony

Vasuti szerencsétlenség a Szob-párkányi vonalon

Párkányról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt kedd hajnalban a Szob—Párkány közötti vasutvonalon. Szobról elindítottak egy vasutvonatot, amely a csehszlovák határállomáson mozdonyt cserélt és tovább futott Párkány felé. A mozdonyt Szkatel József érsekújvári mozdonyvezető vezette és mellette egy fűtő dolgozott.

Amikor a tehervonat az Ipoly fölötti vasuti hídon rohogott keresztül, a mozdony után következő első kocsinak a mozdonyhoz fűződő vaskapcsa elszakadt. A kritikus pillanatban a mozdonyvezető és a fűtő a mozdony hátsó részén levő kis vasperemen álltak. **A mozdonyvezető lezuhant a sínekre és az elszakadt tizenkét vagon keresztülment rajta, a szerencsétlen embert csatákra szagatva. A fűtő zuhanás közben a mozdony viztartójába kapaszkodott és a levegőben függve maradt.**

A mozdony teljes sebességgel rohogott tovább, míg a leszakadt vagonok nyílt pályán megálltak. Garamkövesd állomáson a vasuti személyzet rémülten vette észre a vezető nélkül száguldó mozdonyt és értesítette a következő állomásnak, Párkánynak állomásfőnökségét. Amikor a mozdony Párkányon rohogott át, egy fűtő halált megvető bátorsággal felugrott a mozdonyra és megállította azt, a másik fűtőt ájultan vették le a mozdonyról és miután kisebb sérüléseket is szenvedett, azonnal kezelés alá vették.

A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

Kiket választ meg Szubotica tisztviselőnek?

A radikális párt megejtette a jelöléseket — Hétfőn lesznek a választások

A szuboticei községpolitikai élet homlokterében már napok óta a megválasztandó városi tisztviselők ügye áll. Ez a kérdés élénken foglalkoztatja az összes pártokat. Kedden az ellenzéki pártok közös konferenciát tartottak, amelyen a tisztviselői kérdésről tárgyaltak és — értesüléseink szerint — megegyeztek, hogy minden erővel a többségi pártok jelöltjei ellen fognak állást foglalni, illetve minden olyan jelölt ellen szavaznak, akiknek nincs meg a szükséges iskolai képzettségük.

A radikális párt végrehajtó bizottsága kedden délután három órai kezdettel ülést tartott, amelyen kijelölték azokat a pályázókat, akiket a radikális párt a tisztviselői választásokon támogatni fog. A jelöléseket azután a kormányzó blokkhoz tartozó városi képviselők elé terjesztik.

A radikális párt jelöltjei a következők:

A két tanácsnoki állásra: Hoffmann Károly dr. és Poljakovics József, a főügyési állásra Rafajlovics Milos dr., a főjegyzői állásra Vukics Ferenc, első osztályú rendőrkapitányi állásokra: Tikvlezi István, Turanov Lázár, Mázić András, másodosztályú rendőrkapitány: Prodanovics Mladen, Ivkovics-Ivandekics Lázár, Miatov Tószó, első osztályú jegyző: Crnkovics Antal, II. osztályú jegyző: Rieger Dezső, III. osztályú jegyző: dr. Fehér Sándor, javadalmi hivatali főnök: dr. Evetovics Mátyás, főpénztárnok: Jaramazovics Kálmán, adópénztárnok: Kujundzics András, árvaszéki elnök: Vidakovics Iván, árvaszéki jegyző: Vujkovics Lámics Pál, árvaszéki elnök: Vojnic István, városi tiszti ügyész: Nagy Ödön dr., tiszti orvosok: dr. Osztrogonac Béla, dr. Bjeladinovics Veljko (Zsednik), dr. Plavics Koszta, dr. Kosztolányi Antal (Ludas), dr. Csóvics József, dr. Crnkovics Iván (Tavankut), dr. Gyurisics Mileta, árvaszéki gondnok: Szkenderovics Gyula, adóellenőrök: Sverer Márton, Budanovics Mátyás, Letovác Dezső, Francisovics Simon, Kulics Alojzia, első osztályú adóosztály: Bénis Mátyás, Bibics

Nikola, Vojnic Zélics Béla, Vörös József, Miatov, Kuluncsics M., másodosztályú adóosztály: Budinsevics István, Rákics Zsárkó, Osztrogonac Antal, Szező József, Muszin Nesztor, Strasburger Mihály, számtisztek: Kulics Ivó, Drenkovics Iván, Hirman Károly, Gombos Antal, pénztári tiszt: Süllinovics József, javadalmi ellenőrök: Morics Szlavkó, Székely Géza, Mihaldzics Zsárkó, Mlinčko Sándor, javadalmi tisztek: Alekszics Drága, Mészáros, Reiner Fülöp, Molcer István, Teleki István, irodatisztek: Ovári József, Pokornik Ante, Marcikics Remia, Budinsevics Gábor, Mukics József, Sefesics Gergő, Delics Kálmán, Marcikics István, Jovánovics Milorad, Vukov Márkó, írások: Bleszics Zsigmond, Bukovics Vince, Jurics István, Slezák Dezső, Kujuncsics Dezső, Matkovics Lázár, Rómics Benő, Rudics Márkó, Rudics Ferenc, Szekulics István, Vujkovics Burnis, Milodánovics Gyula, Andrasics József, Neoresics Katica, Puzics, Rajics Milán, Rógics István, Ivics, Vukov Géza, Mamuzsics Antal, rendőrbiztosok: Milinov Petar, Kopilovics Ferenc, Nerandzics István, Miskovics Lukács, Mukics Jakab, Oravec József és Pusin, végrehajtók: Oresics Vince, Petrovics Iván, Kopunovics Sándor, Radics István, Dulics, Osztrogonac Kálmán, Vidics Nikola, Szkenderovics Lajcsó, városi gazda: Sztipics Péter, vághídi felügyelő: Mikovics Jászó.

Sztipics Károly dr. polgármester a tisztviselőválasztásokkal kapcsolatban kijelentette a **Bácsmegyei Napló** munkatársának, hogy a képviselőtestület ülést szerdán reggel fogja összehívni január 16-ikára, hétfőre.

A közgyűlés előreláthatólag nem lesz csöndes lefolyású, de a többségi blokk jelöltjeit minden bizonnyal megválasztják, mert a radikális pártnak a magyar párttal, a Pasics-csoporttal, a független demokratákkal, a néppárttal, a Lloyd képviselővel és a szavazati joggal bíró tisztviselőkkel együtt hetvenhat szavazata van, az ellenzék pedig alig számíthat negyven szavazatra. A választás iránt nagy az érdeklődés.

Uj bűnöket szab meg és új büntetéseket szab ki az új olasz büntetőtörvény

Rocco igazságügyminiszter drakói törvénytervezete

Milánóból jelentik: Az új olasz büntetőtörvényt Rocco olasz igazságügyminiszter benyújtotta az olasz kamarához és szenátushoz és ismerte a speciális olasz parlamenti viszonyokat, valószínűtlen, hogy — esetleges kisebb változtatásoktól eltekintve — az olasz törvényhozás ne szavazzon meg az új büntetőkodeket, amely átment már az olasz fasiszta párt illetékes bizottságain is. Rocco igazságügyminiszter büntetőjogi, de államjogi, sőt nemzetközi jogi szempontból is annyi szenzációs újítást vezetett be tervezetbe, amelyek mindeddig páratlanok voltak az európai törvényhozás büntetőkodexeiben.

Az olasz büntetőjogi iskola a fasiszta rendszer bevezetése előtt teljesen Enrico Ferri — Lambroso tanítványa — hatása alatt állott, aki azt hangoztatta, hogy a bűnözés tulajdonképpen beteges állapot amelyet nem büntetni, hanem megelőzni és gyógyítani kell. Ferri álláspontját magáévá tette az olasz kamara azelőtti igazságügyi bizottsága által kidolgozott büntetőkodek is, amely például megszüntette a halálbüntetést is. A fasiszta kódex nem vetette el teljesen a Ferri-féle iskola alapelveit, de ennek ellenére visszahozta a bűnözésnél az egyéni felelősség teóriáját, ami azt jelenti, hogy a bűnözés nemcsak gyógyítani, de büntetni is kell. Így az új kódex jóval szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz, mint a régi, annyival is inkább, mert a fasiszta állam mindenhatóságának eszméjéből indul ki, amelynek végleges megkonstruálásához és megszilárdításához éppen az

új kódex megalkotására volt szükség.

Igy a kódex a különböző büntetésekre és vétségekre vonatkozóan szigorúbb intézkedéseket tartalmaz, visszavetíti a bizonyos büntetésekre vonatkozóan. Ennek ellenére érdekes, hogy a Vatikán és pápi körök teljes erkölcsi támogatásukról biztosították az új kódex megalkotását, aminek az az érdekes oka van, hogy az új olasz büntetőtörvény eltörli a réginek ama intézkedését, amelyek ama papok ellen szóltak, akik pápi ruhájuk leple alatt a »rabló« olasz állam ellen prédikáltak, amely a pápai államot jogos tulajdonosától elvette. Az új és szigorú büntetéseken kívül az új kódex új bűnöket is kreál és szentesíti ama rendeleteket is ebben a keretben, amelyek a fasiszta állam biztonságának fenntartása érdekében adták ki. A bíróságok hatáskörét is kiterjeszti a legmodernebb büntetőjogi iskolák szellemében az új kódex, ugyanis hatalmat ad a bíróságoknak nemcsak a büntetések kiszabására, hanem a bűnök elkövetésének megakadályozására is, amely eddig Olaszországban a rendőrség hatáskörébe tartozott. Külön büntetés jár azoknak, akik megzavarnak bármilyen istentiszteletet, — ha ez római katolikus volt, akkor a büntetés nagysága még emelkedik. A családi élet tisztaságát védi az új kódex ama intézkedése, amely a házastársi hűtlenséget és a konkubinátust, valamint a csábítást három évig terjedhető börtönnel bünteti. A magánjogi bűncselekmények között szigorú büntetés jár különö-

sen annak az adósnak, aki kölcsönét azal a szándékkal vette fel, hogy azt hitelezőjének nem fogja megtéríteni.

Az állam és szerveit megillető jogok tiszteletbentartását szintén több intézkedés biztosítja, így ha valaki az állam bármely funkcionáriusának egyszeri felszólítására nem engedelmeskedik, egy évig terjedhető börtönnel büntethető.

Szigorúan tilos a sztrájk, bármilyen fajta bojkott is, aki pedig bármifajta tudomására jutott bünt vagy vétséget nem közöl azonnal az illetékes hatósággal — egy évig terjedhető börtönnel büntethető. Bünteti ezenkívül az új kódex ama olasz vagy külföldi állampolgárokat is, akik az olasz állam földjére vagy épisége ellen akár a külföldön is követtek el büntetést vagy vétséget. Az előző kategóriába tartozók, de a külföldi állampolgárok is azonnal letartóztathatók, mielőtt olasz területre jutnak, vagyonuk pedig a megfelelő igazságügyi eljárások lefolytatása után — elkobozható.

Vilmos excsászár — szinigazgató

Doornban színházat akar építeni, ahol klasszikus előadásokat akar rendezni

Amszterdamból jelentik: Egy itteni lapnak írják Doornból, hogy az excsászár kastélyának parkjában színházat akar építeni, de esetleg egy már meglévő épületet fog színház céljaira átalkotítani. Hogy ez a terv komoly és nincs szó mendemondáról, — írja az amszterdami újság — arra kezeség annak a személyiségnek szavahihetősége, akitől a hír ered.

A gondolatot Hermina hercegnő, a volt császár felesége pendítette meg, aki egyhangúsan tartja a doorni életet és sokszor zavarban van, de maga az excsászár is, hogy mivel szórakoztassa vendégeit, akik az utóbbi időben egyre nagyobb számmal látogatnak el Doornba. Nem volt nehéz a terv számára megnyerni Vilmos excsászárt és most már lelkesedik a gondolatért, hogy Doornban magas színvonalú színház előadásokat rendeztessen és újabb elfoglaltságot szerezzen magának a színház vezetésével. Előkelő német színtársulatok kiváló művészeiből alakított társulatokkal szeretne a volt császár a doorni színpadon klasszikus előadásokat rendeztetni és természetesen elsősorban Reinhardt Miksára gondol, hogy sikerül őt egy doorni vendégszereplésre megnyernie.

Két napig mulatott

aztán felakasztotta magát

A börtön elől a halálba menekült egy pancsevői bankszolg

Pancsevőről jelentik: Pancsevőn, a »Hajduk Veljko« szálloda egyik szobájában felakasztotta magát Gombár András harmincegy éves bankszolga, aki a pancsevői Népbank alkalmazottja volt. Az öngyilkossággal kapcsolatban a rendőrség nyomozást indított, amelynek során kiderült, hogy Gombár sikkasztott és valószínűleg a letartóztatás elől ment a halálba.

Gombár a bank részére mintegy kétezer dinárt vett fel és ezzel a pénzzel elment a »Hajduk Veljko« szállodába, ahol két napig mulatott, azután szobát vett ki és lefeküdt. Másnap délután Kalivoda Zorka szobalány, akinek feltűnt, hogy Gombár még mindig nem adott életjelet magáról, benézett az üvegtetőn és ekkor megdöbbenve vette észre, hogy Gombár egy falba vert szegen lóg. Azonnal fellármázta az egész szállodát, értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki. Megállapították, hogy Gombár már halott. Zsebében egy cédulát találtak a következő szöveggel:

»Édes anyukám! Nem tudom elvisselni a szegységet, ezért most meghalok. Él boldogul, csókolok Andrást.«

Pénzt nem találtak az öngyilkosnál. A rendőrség a nyomozást folytatja.

A vezető

RADIO-
lámpa

KREMENEZKY

Minden célnak legjobban megfelelő típusú!
Kapható minden rádióüzletben. Főlerakati:

Konrath D. D. Subotica

Megegyezés készül

**Románia és Bulgária között
Londoni jelenlés a két állam között
folyó tárgyalásokról**

Londonból jelentik: Románia és Bulgária megbízottai a legközelebbi napokban egyezményt írnak alá, amely a háborús tartozás és a háború folyamán elrendelt vagyonzárlati intézkedésekből folyó magánjogi igényeket rendezi. Bulgária a román állampolgárok igényeit a jóvátételi számla terhére elégíti ki, ami a bolgár álláspont teljes győzelmét jelenti.

A Times szerint az egyezmény újabb etapot jelent a két állam egymáshoz való közeledésének útján és valószínű, hogy a közeljövőben a két állam között újabb megállapodások jönnek létre, amelyek elsősorban a nemzeti kisebbségek ügyét fogják rendezni.

A beszakadt jég alatt

**a Tiszába tu! egy ktsfju
Gyerekek élet-halálharca a jeges
vizben**

Szaribecsejéről jelentik: A Rohonczy-féle novibecseji uradalom alatt, a bácskai holt Tisza-ág jegén a legutóbbi ünnepeken gyerekek azzal szórakoztak, hogy csuszálás közben feltörték a jégpikkelyeket. Azokon a helyeken ugyanis, ahol földalatti gázforrás van, a jég vékonyabb, fehér foltnak látszik s ha ezeket fellékelik, a kítőző gáz nagyot durran. Ez a szórakozás most halálos áldozattal járt.

A jégkéreg nagyobb területen beszakadt és a hat csuszáló gyermek közül négy a vízbe zuhant, kettőnek sikerült kimenekülni a partra. A szerencsétlenül járt gyermekek kétségbeesetten kapaszkodtak a jégkéregbe és így tartották fenn magukat mintegy negyedóráig, végre erőt veszve leestek és egymás hátán igyekeztek kijutni a jégre.

Jajveszésekükre figyelmesek lettek a tanyabeliek s a szerencsétlenség színhelyére futottak. A mentési munka nehezen ment, mert a jég az emberek alatt minduntalan beszakadt. Eközben a viaskodó fiúk közül Szönyi István béres nyolcéves fia mélyen a jég alá merült és a vízbe fullt. Mire a segítség odaért, már csak holttestét huzhatták ki. A többi három gyermeket sikerült kimenteni.

Pancsevó város viharos közgyűlése

**Letették az esküt a képviselőtestület
tagjai**

Pancsevóról jelentik: Pancsevó város megválasztott képviselőtestületét most hivta össze alakuló közgyűlésre Alekszijevis Mita beogradi tartományi főispán.

A független demokraták már jóval a közgyűlés megnyitása előtt elhelyezkedtek a teremben és mivel Szajlovics Vasza polgármester három órákor nem volt még jelen, dr. Boskovicus Dusán indítványára korelnököt választottak és megkezdték a közgyűlést. Mikor a radikálisok értesültek a független demokraták akciójáról, gyorsan bevonultak a terembe, ahol akkor már elfoglalta az elnöki széket Szubotics Szava független demokrata. A bevonuló radikálisok éles szóvitát kezdtek az ellenzékkel, melyben résztvettek dr. Bartmann Simon a németek, dr. Boskovicus Dusán és dr. Pajics Gyoka a demokraták vezére. A vita azzal végződött, hogy a radikálisok és a többi kormánytámogató párt elfogadták a Pribicsevics-párt által teremtett helyzetet és rátértek a közgyűlési tagok eskütételére.

Az eskü után dr. Boskovicus Dusán azt javasolta, hogy a közgyűlés hozzon határozatot, hogy mikor választja meg a bizottságokat és dönt a tisztviselőkérdésben. Dr. Bartmann Simon, a németek vezére kijelentette, hogy dr. Boskovicus javaslata nem állja meg he-

lyét, mert az érvényben levő törvények szerint a közgyűlést csak a főispánnak van joga összehívni. Dr. Boskovicus hevesen védte álláspontját és ebben dr. Dragicsevics Nikola nemzetgyűlési képviselő is támogatta. Pajics Gyoka dr.

viszont azt javasolta, hogy a közgyűlés hozzon olyan határozatot, hogy írásban megkeresi a főispánt, hogy január 10-ikére hívja össze Pancsevó közgyűlését. Az elnök szavazásra tette föl a két javaslatot; a névszerinti sza-

vazásnál huszonhatan dr. Boskovicus javaslatára, huszonheten pedig dr. Pajicsára szavaztak.

Alekszijevis Mita főispán e kérésnek megfelelőleg össze is hívta január 10-ikére Pancsevó város közgyűlését.

Sulyos vasuti szerencsétlenség a nagy köd miatt

A rákoshegyi pályaudvaron két mozgó vonat közé szorult a budapesti vonatra várakozó tömeg — Két embert halálra ronsoltak a vonat kerekai

Budapestről jelentik: Budapesten és környékén kedd reggel sárgas áthatolatlan, valóságos londoni köd feküdt, amely különös és sulyos vasuti szerencsétlenségnek lett az okozója. Reggel hat óra ötvennégy perckor, menetrendszerűen befutott a rákoshegyi pályaudvarra a Szolnok—budapesti személyvonat. Amikor a vonat már közeljárt az állomáshoz, onnan ugyancsak menetrendszerűen elindult az ellenvonat, amely ugyancsak Budapestről indult Szolnok felé.

A Budapest felé haladó vonatot nagyon sokan várták a rákoshegyi pályaudvaron, mintegy három-négy száz főnyi tömeg állt az állomáson, nagyrészt tisztviselők és tisztviselőnők, akik Rákoshegyen laknak és reggelente vonattal mennek Budapestre. A tömegben várakozott Ottlik József a budapesti József-városi pályaudvar főintézője is aki tíz nappal ezelőtt még a rákoshegyi pályaudvar főnöke volt, de elseljén áthelyezték Budapestre.

A sűrű ködben alig lehetett látni, amikor hat óra ötvenhárom perckor megszólalt a jelzőkong és felhangzott az érkező vonat robaja. Ugyanekkor a negyedik vágányon elindult Szolnok felé

tovább a Budapestről érkező vonat. A Budapest felé haladó vonat érkezésének hírére óriási tumultus támadt az állomáson és a vonatra várakozó körübelül négyszáz ember el kezdett rohanni az érkező vonat felé, amely rendszerint már zsufolyva érkezik a rákoshegyi állomásra és így mindenki helyet akart magának biztosítani. Hiába kiabált kétségbeesve a forgalmi tiszt és a vasuti személyzet több tagja, hogy nem szabad a vonat elé futni, senki sem hallgatott rájuk, hanem az utasok egymással versenyezve igyekeztek az érkező vonat elé. A legnagyobb baj az volt, hogy a nagy köd miatt mindenki azt hitte, hogy a vonat sokkal távolabb van az állomástól, mint valójában volt. Ennek következtében a tömegből mintegy 80—100 ember belekerült a két mozgó vonat közötti szűk helyre a két sínpar közé. Hirtelen retentő sikoltozás és jajveszkelés támadt a sínparak közötti szűk területre beszorult tömegben és pillanatok alatt a legszörnyűbb tömegjelenetek játszódtak le. Aki tudott, kimenekült a veszélyes zónából és az emberek rugták, taposták és lökdösték egymást. Hirtelen éles női sikoly hangzott el és egy csinos fiatalasszony, Garamvölgyi Imre-

né, Seres Emilia a befutó vonat egyik kocsija elé került. Ottlik József, az 57 éves volt állomásfőnök, látva a szerencsétlenséget, halált megvető bátorsággal odaugrott és megragadta Garamvölgyi-nét, de az életmentés már nem sikerült a vonat többől lemetszette a szerencsétlen fiatalasszony ballábát. A következő pillanatban a hisztérikus tömeg magával sodorta Ottlikot, akit hátulról lökés ért, úgyhogy teljes sulyával a másik vonatra kerekelt alud esett. A szerencsétlenség után néhány másodperccel mindakét vonat megállt és rémült vasuti tisztviselők siettek elő, hogy a szerencsétleneket kimentessék a kerekék alól. Ottlikot néhány lépésnyire magával ragadta a vonat és már csak felismerhetetlenségig összeronsolt holtteste került elő a vonat alól. Garamvölgyi-né még élt, testéből azonban patakokban ömlött a vér és levágott ballába ott feküdt külön mellette. Azonnal a budapesti vonatra tették és beszálították a Rókus-kórházba, azonban még mielőtt a műtőasztalra került volna meghalt. A szerencsétlen fiatalasszony csak két hónappal ezelőtt ment férjhez.

A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért ki terhel a felelősség.

Pozsony megmenekült az árviztől

**Kedre virradó éjjel a Duna jégtorlasza kettévált és lassan
megindult — Püspökinél még erős a jégtorlasz**

Veszedelemesen emelkedik a Duna vizállása

Az időjárásban hétfő óta lényeges változás nem történt. Egész Közép-Európában a hőmérő a fagypontra körül mozog és majdnem mindenütt sűrű köd van. A prognózis szerint jórészt felhős idő várható, kisebb lecsapódásokkal és gyenge éjjeli faggal.

Pozsony túl van a veszélyen

Pozsonyból jelentik: Pozsony városa túl van már a veszélyen.

A legvágósabb időben, amikor már mindenki a katasztrófa bekövetkezésétől félt, megindult a jég s ezáltal Pozsony megmenekült az árviztől.

Hétfő estétől kedd reggelig Pozsony lakossága szorongatott órákat élt át. A vizállás már hétfő délután rohamosan emelkedni kezdett és 450 centiméter magas volt, később pedig a helyzet egyre aggasztóbb lett.

A víz behatolt és előntötte a Ligetfalú melletti Pötschen-i erdőt, az Ostende strandfürdőt és az Elysium című városrészbe vezető utat.

Pozsony egész lakossága a Dunánál állt és leste, hogy mikor indul meg a jég és hogyan áll a vizállásmutató.

Ejfélig alig változott a helyzet. Valamivel feltüntetett utat

a víz ismét emelkedni kezdett, úgyhogy negyedóra alatt elérte a 475 centimétert.

A hirtelen emelkedésnek megvolt a maga természetes oka. A késő éjjeli órákban ugyanis nem várt fordulat következett be. A hirtől lefelé pár száz méternyire

a Duna jége teljes szélességében megszakadt, valósággal kettévált és lassan megindult.

Az egyre lejjebb tóduló jéglepel egységes tömegben csuszott lefelé és egész a Kis-Dunáig, az ugynevezett Farkastorokig maga előtt toltja az apró jégdarabokat is.

A farkastoroknál azonban a jéglepel megakadt és kissé visszaszorította a vizet, úgyhogy ez volt az oka a víz emelkedésének.

A megindult jéglepel természetesen a Kis-Duna kiágazásánál lévő jégtömegek-nél nem állt meg végképp, hanem azokat maga előtt tolvta egész Püspökiig előre láthatólag komoly fennakadás nélkül fog haladni.

Püspökinél azonban már erős és vastag jégburkolat áll, amit a Pozsony felől jövő jég aligha lesz képes eltozni helyéről és ép ezért most Püspökinél váhat kritikussá a helyzet.

mert itt a jég hatalmas ellenálló erőt fejthet ki, a vizet felduzzaszthatja és visszafelé nyomhatja.

A kora reggeli órákban az árvizbizottság tagjai, élükön Cehmeister árvizbizottsággal, helyszíni szemlét tartottak a Duna mentén és megállapították, hogy

a Duna Pozsony alatt két és fél kilométeres vonalon teljesen jégmentes, eltekintve a pozsonyi téli kőkötőtől, ahol a víz még is van fagyva.

A főágon a jégmentes terület a Kis-Duna bejáratáig terjed, viszont a Dévény—Pozsony közti jégszakasz pozsonyi viz fölért 2—300 méterre ér véget. Megállapította az árvizbizottság azt is, hogy

a már megindult jégtömeg ismét megállt és torlaszt alkotott.

Ez a torlasz nagyon erős és mivel az újabb nagy víz duzzasztást idézhet elő, az állandó készültséget továbbra is fenn-

tartják. A vizállás Pozsonynál továbbra is 430—450 centiméter között ingadozik.

Ismét emelkedik a Duna

Kedd délután a már általában felülkerekedő optimizmus kissé megingott, amit főleg az a körülmény idézett elő, hogy a bécsi vízrajzi hivatal jelentése szerint

szerdára a Duna további lényeges emelkedését kell várni.

mivel a víz Passaunál 46 centiméterrel, Mattheusennél pedig több, mint félméterrel emelkedett.

Noviszadon összeül az árviz-bizottság

Noviszadról jelentik: A városi mérnöki hivatal közlése szerint Noviszadot és a Dunának ezeket a partjait nem fenyegeti árvízveszedelem. A Duna vizállása az utóbbi napokban erősen apadt és jelenleg olyan mély, hogy erősebb áradás sem jelenthet veszélyt. Passau felett zajlik a Duna jége, Pozsony és Komárom, valamint Dunaföldvár és Mohács között a jég áll. A Tisza, Maros és Körös folyók teljesen be vannak fagyva. A kedvező jelentések ellenére Noviszad város árvizbizottságát dr. Borota polgármester pénteken délután négy órára ülésre hívta össze.

Uj hangszóró:

Nem kónus és nem tölcéses,
Kivitele szép, izléses,
Hangja tiszta, eredeti;
JACOB a neve neki.

Ára 310 dinár

KONRATH D. D.
Subotica

A pénzügyminiszter erélyesen utasította Noviszdai várost a tartományi pótdadó befizetésére

A város rendkívüli közgyűlésen foglalkozik a leirattal

Noviszdáról jelentik: A bácskai tartomány hónapokkal ezelőtt felszólította Noviszdai várost, hogy az egyenes állami adók után három százalékot tartományi pótdadó címén fizessen be. A város kérelmet intézett Lukács Predrag bácskai főispánhoz, hivatkozva arra, hogy a városok nem esnek a tartományi főnhatóság alá, döntsön a főispán a saját hatáskörében, hogy a városnak nem kell tartományi pótdadót fizetnie. Amennyiben pedig ez a főispán nem állna módjában, a kérelmet tekintse fellebbezésnek és terjessze fel a belügyminiszterhez. Időközben a tartományi választmány panaszt emelt a pénzügyminiszternél, hogy sem Noviszdai, sem Szubotica, sem Szombor nem teljesítik kötelezettségüket. A tartományi választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a városok kötelesek tartományi pótdadót fizetni, mert a tartomány fennhatóságához való tartozásukat elismerték azzal, hogy képviselőket küldtek a tartománygyűlésbe.

A pénzügyminiszter erélyes hangon leiratot intézett Noviszdai városhoz és hivatkozással a belügyminisztériumhoz küldött felterjesztésre, felhívja a várost, hogy amint Szubotica és Szombor is kötelesek tartományi pótdadót fizetni, Noviszdai is haladéktalanul tegyen eleget ennek a kötelezettségének, különbeni végrehajtás terhe alatt. Dr. Borota Branislav polgármester, mielőtt a leiratot megkapta, intézkedett a városi rendkívüli közgyűlésnek egybehívásáról. A rendkívüli közgyűlést csütörtök délután négy órára hívta össze azzal az egyetlen tárgyponttal, hogy a közgyűlés döntse el, milyen álláspontot foglaljon el a városi tanács a pótdadó kérdésében. A törvényhatósági bizottság pártjai körében megnyilvánuló hangulatból ítélve a közgyűlés panaszt fog emelni a pénzügyminiszteri rendelet ellen az államtanácsnál. Ez azonban nem zárja ki, hogy a város a pénzügyminiszteri rendeletnek azonnal eleget tegyen, mint-hogy különben végrehajtás veszélye fenyegeti a várost.

Rendezték a beogradi érseki palota kifizetésének kérdését

Az érsekség nyilatkozata szerint Rodics Rafael nem intézett ultimátumot a kormányhoz

Beogradból jelentik: A zagrebi Jutarnji List legutóbb azt a feltűnést keltő hírt közölte, hogy Rodics Rafael beogradi érsek ultimátumot intézett a valóságügyi miniszterhez az érseki palota árának kifizetése ügyében. A lapjelentés szerint az érsek közölte azt a határozott szándékát, hogy ha a kormány nem fizeti ki az osztrák kormánynak a volt osztrák követségi, jelenleg érseki palota árát, a legrövidebb időn belül el fogja hagyni Beogradot.

Ezzel kapcsolatban a beogradi érsekség, valamint a vallásügyi minisztérium katolikus ügyosztálya a sajtót úgy informálják, hogy ultimátumról nincs szó és az érsekség épületének ügye teljesen rendeződött.

A nyilatkozat szerint az épületet az osztrák kormány négymilliónyolcszáz-

ezer dinárért engedte át. Három részletet, hárommillió dinárt a megegyezés értelmében a római Szentszék egyenlített ki. A negyedik, utolsóelőtti részletet egy intézték el, hogy az érsekség nyolcszáz ezer dinár kölcsönt vett fel az Állami Jelzálogbanktól és az esedékes költségek kifizetése végett, amely kamatokkal együtt egymilliószázötvenezer dinárt tesz, a minisztertanács novemberben háromszázötvenezer dinár hitelt utalt ki. A minisztertanács a napokban újabb határozatot hozott ugyanebben az ügyben és most már csak az van hátra, hogy az osztrák követség felvegye a háromszázötvenezer dinár összeget az állampénztárnál. Ez hamarosan meg is fog történni és így nem fenyeget az a veszély, hogy a katolikus érsekség elköltözik Beogradból.

Farkaskutya se szeretnék lenni

Rossz idő jár mostanában a farkaskutyára

Ilyen zord idő se járt még a farkaskutyákra, mint az idén. Néhány nappal ezelőtt Budapesten végeztek ki ártatlanul egy farkaskutyát, most pedig Novibecsejen rendeztek hajtvadászatot egy jólnevelt eb után, melyet mint budapesti rokonát, farkasnak nézett a közönség. A novibecseji »farkas« azonban sokkal enyhébban uszta meg a farkashoz való hasonlatosságából származó féltreértést és néhány oldalbavágáson kívül komolyabb baja nem történt.

A novibecseji Tisza parton nagyobb csoport várakozott a kompra. A kikötő közelében húzódik egy tölgyerdő, ahonnan egyszerre rémes, elnyújtott ordítás hangzott fel. A várakozók közül többen a tölgyes felé mentek, hogy megnézzék mi történt. A fák közül egyre hangzott a vérfagyasztó vonítás, majd a bozótból egy hatalmas »farkas« ugrott elő. Az »előőr« megrémülve rohant vissza a partra és jelentette, hogy farkas van a kis erdőben. Kell-e ennél több ilyen téli időben?

— Farkas!! Farkas!!! — hangzott fel a vészkiáltás és hanyat-homlok menekülni kezdett a közönség. Az erdőből egyre és mindig ijesztebben hangzott fel az ordítás. Végül többen vállalkoztak hogy leterítik a »farkast«.

Botokkal, dorongokkal felfegyverkezett vadászok elindultak a sürűbe. A gyengébb idegzetű nők könnyeztek és érzékenyen lobogtatták zsebkendőjüket a távozó nimródok után, akik eltűntek a fák között.

Az ártatlan eb, amelyet gazdája a parton felejtett, megrémülve futni kezdett a vadászok elől és kimenekülve az erdőből a város felé tartott. Mögötte a vadászszennvedélytől izzó üldözők!

— Farkas, kiétnél! — ordították a derék vadászok a szembe jövő tanyaik felé, akik rémülten szétfutottak, az után hagyva kocsit, lovat.

És fut az ordás... Mögötte a fáradhatatlan vadászok. A távolság egyre növekedett s már beérték a vadat, amikor csoda történt...

A farkaskutya gazdája, aki időközben észrevette kedvelt ebe eltűnését, keresésére indult. Ahogy ment, mendegélt, legnagyobb meglepetésére szemközt találta magát a Cuncival. Fütttyentett és az üzött vad felismerve gazdáját, futni kezdett felé.

— Térjen ki, szerencsétlen, farkas! — kiabáltak a gazda felé a vadászok és bizonyosan megfagyott a vér ereikben, mikor látták, hogy a farkas felugrik a férfire.

Az egyik vadász eltakarta szemét. A többiek gyorsan oda futottak, hogy megmentsék a szerencsétlent és agyafőbe verték az »ordást«.

— De uraim — mondta felbőszülve a kutya gazdája — hisz ez az én kutyám, hozzá ne érjenek, mert velem gyűlök meg a bajuk.

A vadászok csak nehezen értették meg az ügyet és lehülve indultak vissza a Tiszapart felé. H.

Szubotica város költségvetése

Redukálják a tisztviselői fizetéseket

A szuboticai főszámvévői hivatal már megkezdte a város 1928. évi költségvetésének elkészítését. Sztipics Károly dr. polgármester kellő utasításokkal látta el Szuvajdzsics Sándor főszámvévőt, aki most a tisztviselői fizetések leszállításának átszámításán dolgozik. A városi tanácsnak ugyanis az a szándéka, hogy a városi tisztviselők fizetését az állami tisztviselők fizetéséig csökkentse és így a városi tisztviselők jelenlegi fizetését husz-harminc százalékkal fogják redukálni. A városi tanács ezzel nagyobb összeget fog megtakarítani, amit más, szociális célokra fognak felhasználni.

A Bácsmegyei Napló munkatársa úgy értesült, hogy a tisztviselői választások után nyomban egyesíteni fogják a pénzügyi és a gazdasági osztályt, amelynek vezetője Hoffmann Kálmán dr. tanácsnok lesz. Poljakovics József jelenlegi pénzügyi tanácsnok részére katonai tanácsnoki állást fognak kreálni, ami eddig az alpolgármester hatáskörébe tartozott, de az alpolgármesteri állás megszüntetése óta a főjegyző látta el a katonai tanácsnok teendőit.

Temetés

Írta: B. azsek Ferenc

A ravatal ott áll a fekete szoba közepén, koszorúk, égő gyertyák és könnyező emberek között. Egyik sarkán szenteltvíztartó áll; a tulvilági lelkek könnyekben és szenteltvízben mosakodnak. És csönd, néma csönd van a fekete szobában. Ez a csönd ilyenkor a Halál palástja, amelyek suhanása egy-egy felszökölő zokogás, a legigazibb gyászindulónak szakgatott melódiája...

Az embereknek zsebkendő van a kezükben. Némelyek a szemükhöz tartják, mert sírnak, mások az orrukhoz, mert nem bírják a hulla szagát. A halott tüdővésztes volt életében és sok orvosságot szedett.

Az anya, a halott anyja, mégis ráborul a hullára és megcsókolja. A száját. Az emberek borzalommal fordulnak el, az emberek ajúldoznak. Az emberek ezt nem értik, hogy mi az, egy halott anyjának lenni. Ez a legnagyobb fájdalom a világon. És fájdalomunk mindenre képesek vagyunk... Megcsókolja még egyszer, utoljára. Mert már szögezik a koporsót...

Az asztalos véletlenül rájött a kis kalapáccsal az ujjára, fölszisszen és halkán káromkodik. Azután a szájába dugja az ujját és szopogatja, hűsíti, mintha ez volna most a legfontosabb ügy a világon, hogy az ő ujjá fáj.

Az emberek föllélekzenek. Ez jól jön nekik, ez a kalapáccsolás, mert ez valami emberi, valami az életből. És már benne vannak az életben és sug-

dolóznak: »Nini, a Balogh is elött, pedig haragban voltak... Ejnye, már a Matosné is rövidre vágatta a haját... Nézd, a Tóthné szürke ruhában van, már nem telik neki gyászruhára sem. Pedig azelőtt Pesten varratott...« És így tovább. A halottról szinte megfellekednek. Mert azzal már nem érdemes foglalkozni. Ha szídják, nem haragszik és ha dicserjűk, nem jutalmaz. Egy jólnevelt halott legyen szerény és ne várja, hogy törődjenek vele az élők...

Jön a pap, a kántor, a templomszolga és a ministránsok. Az emberek utat csinálnak nekik. Mialatt a pap öltözködik, valaki gyorsan félre vonja a kántort és halkán odasugja neki, hogy még négy száz pengőt ad a komlóért, holnap talán már ennyit sem. Mert a komló ára folyton esik. »Mi az, hogy esik? Zuhán, kérem, direkt zuhan.« A kántor kezét ad neki, áll az alku. Közben már éneklő: »Circumdederunt me gemitus mortis...«

Ebben a percben megered a sírás. Ebben a percben mégis elszáll minden kis hőköznapi gondolat s csak az elmulás kétségbeesítő érzete fojtogatja az embereket. Mindenki sír, ha nem is az elhunytat siratja, de saját magát. Egyszer mindnyájan így fogunk feküdni...

Azután megindul a menet. A szabad levegő hamar felszárítja a könnyeket és fűzi a pillanatnyi ellágyulást. Az emberek egy csapásra benne vannak megint az életben.

A ministráns például, aki elől viszi a keresztet, azon tanakodik, vajjon mennyit fog kapni ezért... A férfiak, akik a menet elején halad-

nak, a rossz időjárásról és a gazdasági helyzetről csevegnek... A Legényegylet tagjai, akik vállukon viszik a koporsót, azon csodálkoznak, hogy mitől olyan nehéz az ezekben befogják az orrukat a kezükkel. Mert a hulla büdös... A pap felnéz a borus égre és haza küldi az egyházit eserryőért, hátha eső lesz... A kórus, fehér ruhás lányok, az ajándéku kapott gyertyákat vizsgálgatják és megállapítják, hogy a multkori temetésen nagyobb gyertyákat osztogattak... A rokonok, akik a koporsó mögött a roskadozó anyát vonszolják, azt számítgatják, hogy mennyit fognak örökölni, ha egyszer ez az öregasszony is meghal... A nők, akik a menet végén lépkednek, a rózsafüzért morzsolják és közben azon töprengenek, vajon haza érnek-e idejében, a baromfit és a disznókat etetni...

Egy percre megáll az egész menet. A keresztutcában lakodalom megy, utat kell csinálni neki. A halott jobban ráér...

Végre kiérnek a temetőbe. A koporsót leeresztik a sírgödörbe, a pap rádobja az első rőrt és a sírásók utána a többi. Néhány perc múlva kiemelkedik a földből az új sírdomb, amely oly kicsiny, hogy a térdében nem jelölik meg és valakinek, az anyának, mégis az egész világot jelenteli.

Hát ennyi az egész?... Tegnap még él és beszélt és mosolygott, ma itt fekszik holtan. És holnap? Holnap oszlásnak indul és jönnek a férgek, hogy lakmározzanak a husából és kirágják a szemét, az izmait, a szívet, az agyvelejét és

az üres koponyába berakják undok petéiket.

Porból vagyunk és porrá leszünk... A pap és a hívők fennhangon elmondják a Miatyánkot. Az anya velük mondja magában:

— Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a Te neved, jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod... igen... legyen meg a Te akaratod, ha kegyetlenül is sújtasz vele és gyöngye emberi eszünkkel nem is tudjuk felfogni, mit akarsz velünk. Atyám, én nem akarok lázadozni, én alázatosan lehajtom a fejem és kérdezek, csak kérdezek: mit akarsz velünk? Mért kell élni? Szegény tüdővésztes fiam, mért kellett neki a világra jönnie, ha ez a sírdomb volt minden, amit a világ adhatott neki? Minek élek én és minek élünk mi mindanyian? Hogy szenvedjünk? Atyám, tudom, Te végtelenül jó vagy; hogyan lehet az mégis, hogy némely ember csak szenvedésre született? És ha ez a szenvedés oly szent dolog, mért nem tanítod meg az embereket, hogy ezt másokban is tisztelni tudják? Mért kell a kántornak komlót eladni a fiam ravatalánál?... Atyám, bocsásd meg bűnömet. A fájdalom, úgy érzem, megőrjített. Nem tudom, mit beszélök... Miatyánk... ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól. Amen...

Az emberek elszélednek. Az anya lerogy a friss sírhantra.

És messziről, egy korcsma nyitott ablakából duhaj zene hallatszik. Valaki nagyot kurjant:

— Ígyál, cimborja, sosem halunk meg!...

Elkésztett riportok

Szilveszter Pesten és Berlinben

A Szilveszter, a mult év bucsuztatása a Vajdaságban is vidám volt. Milyen volt Pesten és Berlinben, azt próbálja érzékeltetni ez a két elkésztett riport.

I.

Pesten

A Newyork kávéház előtt egy szakasz rendőr áll. A zsufolt heijiségben nincs már egy talpalatnyi hely és a rendőrökre azért van szükség, hogy elejét vegyék a közönség további tödulésának. Negyven-ötven várakozó topog fázósan a rendőrkordon előtt. Férfiak és nők vegyessen. Turnusokban engedik be őket időnkint, négyesével-ötösével, mindig csak annyijukat, ahányan kijönnek akár az utlevélhivatalban, vagy a népkonyhán. Ezek a szegény, prémekbe csomagolt didergő mulatók talán most ismerkednek meg a libasor gyönyöreivel, hihetoleg életük első sorbanállása ez, de azért zokszó nélkül várakoznak míg sor kerül rájuk és bejuthatnak a körüti Igeretföldre, kanalazni a Newyork káposztalevesét, kortyolni a Newyork borát vagy feketekávéját. Mert a pesti szilveszterben elmaradhatatlan stáció a Newyork, ahol ilyenkor ott üldögélnék a színházi égbolt összes csillagjai, szemfölszembe megtapasztalhatóan, észbontó közelségben csillogva és hála az óriási látogatottságuk nem tartozik a lehetetlenségek közé még az sem, hogy a szilveszterező pesti polgárnak, vagy polgárnőnek az a kutya nagy szerencse jusson osztályul, miszerint a Titkos Ilona, vagy éppen a kvaterkázó Csontos Gyula mellett szorít neki helyet a pincér. Meg azután nem utolsó dolog pár nappal később a szilveszteri élmények felelevenítésekor elmondhatni magunkról, hogy: „..... azután pedig a Newyorkba mentünk.”

A primadonna a Newyork, de a többi lokálnak sem volt oka panaszkodni. Minden kávéház, tánchelyiség, színház és mozi szorongásig megtelt. A bérautók nem győzték a forgalmat, bár egész éjjel megfeszített erővel fuvarozták a kaptos szilveszterezőket. Ázsiójuk volt a rozoga pesti taxiknak, mint valamely Molnár bemutatón a szalonképesebb földszinti helyeknek szokott lenni.

A mozik a rendes filmmisor keretében kabaréelőadást rendeztek, a színházak pedig — az Operaház kivételével — két előadással bucsuztatják az öszziendőt. Természetesen mindenütt az utolsó pót-székig eladott házak mellett.

..... éjféltájig pedig fulladt meghatottsággal evezett át az ábrándozás vizeire a könnyező publikum, csupa jó ember lélezelt ezen az éjszakán Pesten, mindenki csupa szív hölém lett erre a nyolc órára. A tözsdés boldogságújságpapírsákokot csapott félre a fején és értelmes sanzónt dudolva lépegetett végig a nagykörúton, amely sanzóban többizben emlegetődik a kék Duma, csillogos ószakával, valamint égő szenvedéllyel súlyosbitva.

A Szilveszter legkülönösebb figurája volt az a virágos kedvű, feltűnően bizonytalan léptekkel imbolygó fiatalember, aki az Ufa-mozi előtt jelent meg hajnalját. A fiatalember hársány holdgöngyözetkivándások kíséretében minden szembenjövonek egy ezüst egypengőt nyomott a kezébe. Csak természetesen hogy pillanatok alatt nagy tömeg képződött körülette. Sajnos az ifjú nem sokáig folytathatta karitatív tevékenységét. A láthatáron csakhamar feltűnt a rendőrenek komor sziluettje, aki sürri fejesóválások között szerzett tudomást a történetekről és azonnymban széjjelzavarta a tömeget, az illumínált Krózust annak rendje-módja szerint leigazoltatta. Látszott a derék közegen, hogy legszivesebben megverte volna a rendőrt. A legolcsóbb szilveszteri kiruccanás is 30-40 pengőbe került s a rendőr miatt nem lehetett egy pengőt se „behozni” deji

II.

Berlinben

Három nappal előbb nem lehetett jegyet kapni a színházakba. Se a mozikba. Se a kávéházakba. A kávéházak is jegyeket adtak ki Szilveszterre. Beléptidíjat szedtek. A Conditorei Wien, ahol máskor egymarkás celh mellett zárórág ilhet a vendég és annyi szódavizet ilhat ingyen, amennyi belefér, most huszonöt márkás Eintritngeldet vasalt ki a palikból. Háromszázötven di-

nárt személyenkint. És már csütörtökön elkelt minden jegy. A cukrászda ajtajába három-három portást állítottak, hogy meg tudják valahogy akadályozni az illetéketlen elemek bejutását; ezek igazoltatták a jelentkezőket. Éjféle mind a hat portás berekedt. Egy magyar bankigazgató kétszáz márká borraivalót ígért az egyik jegyszedonek, ha beengedi a feleségével együtt. Kidobták, hlába könyörgött.

A Floridában csak öt márká volt a beléptidij. Itt asztalokat raktak a folyosókra, a hallba, a gardrobot is kitelepítették az udvarba és székeket tettek a pult mellé a vendégek.

Az Adlonban, az Excelsiorban s általában az előkelőbb szállókban csak meghívott vendégek jelenhettek meg a szilveszteri ünnepeken. A kis bárók és a másodosztályu kávéházak éjjel kettőkor kezdtek újból beengedni a közönséget az eltávozottak helyére. A legszenzációsbab, hogy a Café am Zoo-ba hajnal félnégykor csak azzal a feltétellel engedett be az ajtóban álló üzletvezető, ha megígérem, hogy nem fogyasztok.

— Ami még van, — mondta — az kell a vendégeknek.

Azt hiszem, megrepedt a szíve, amíg ezt kinyögte.

*

Éjfélkor autón mentem végig a városban. A főbb utvonalakon nem lehet közlekedni, mindenki, aki otthon ünnepelte meg a Szilvesztert, az uccán van most és a kocsi minduntalan elakadnak a tömegben. Az éjféli harangszóra megkezdődik a kivilágítás, piros és zöld fényben égő bengáli gyufákat dobálnak le az ablakokból az uccára, lehetőleg a járókelők fejére.

Az éjféli tiszteletre ismeretlen férfiak és nők összecsofolóznak az uccán.

Megjegyzem, nem érdemes. A jó nők ilyenkor a lokálokban táncolnak s az uccán nyüzsgő tömegben kivételképp is alig látni egy csinosabb arcot.

Legnagyobb a ramli a Friedrichstrassen.

Az egész Norden itt van. Zille profesz-

szornak, a legnépszerűbb berlini karrikaturistának »Milliók«-je, a külvárosi kispolgári családok és a jobb apacsok lepik el a szük uccát. Az autó véglegesen megreked, ki kell belőle szállni. Pokoli a lárma. Papirtrombiták, sipok, felújható hólyag-fütyülők. Mint valami bucsun. Csak kedélyesebb a hangulat, mindenki megszólít mindenkit, a nők összefogdoszák a férfiakat. Ebben sincs semmi köszönet, mintha összebeszéltek volna, csupa ötven esztendőn felüli csitri tapogatott össze és kívánt »Prost Neujahr«-t. Nem volt érdemes revansálni.

A népek roppant viccesek.

Minden második ember hosszú orrot ragasztott magának. Nők férfiaknak öltöztek és férfiak nőknek. A papirsipokat kiragadják egymás kezéből és eltűnnek vele a tömegben. A futballonokat kipukkasztják. Mindenki a másiktól. Ezért nem illik megharagudni.

A rendőr se haragszik, hogy egy fél-liter konfettit öntöttek az arcába. Tele van a szene-szája, de nem haragszik. Utasítást kaptak a rendőrök, hogy viselkedjenek barátságosan és tűrjék a tréfálkozásokat.

Rosszul áll nekik a kedélyesség.

Az Unter den Linden keresztvezésénél öt autóbusz és hatvan taxi szeretne átjutni a tömegben. Jusz se emzedik. A közlekedési rendőr protezsálni akarja az autókat, de konfettit gyümöszölnek a szájába. Végre az autóbuszok, mint valami tankok lassan előyomulnak, a kaulazok előttük mennek és egyenkint kapacitálják a maszkákat, akik leülnek az uttest közepén a földre, hogy az autók ne mehessenek tovább.

Egy elszánt konfliktokoesis belehajt a tömegbe. A következő pillanatban már ketten ülnek a gebén, beten megmásszák a hakot, felugrálnak a kocsi lépcsőjére, a federre; most már helyet csinál a sokaság a kocsinak. Erre megállják az autókat is, elfoglalják a sárhányókat, beülnek a soffor mellé és felmászna a karosszéria tetejére.

Egy magánutóban fiatal hölgy ül egyedül. Mindeu két lépésnél megállítja valaki

az autót, beszáll és megcsókolja a női. Onagysága lassan ugy belefön, hogy a Leipzigerstrasse sarkán már ő állítja meg a gépkocsit, odaint két Pat-és Patlachon-nak maszkírozott fiatalembert és összecsofolja őket.

A charlottenburgi pályaudvari pénzváltóbódé kisasszonya szürkeköckás fériruhában egy autóbusz orrán lovagol, amig valaki le nem szedi és ölben el nem viszi.

Az ucca uszik a szerpentímben, az ember mindakét lábával állandóan félkülo papirost vontat maga után.

Egy álarcos fiatalember virstlit eszik és megkínál a felével. Ez egy unikum. A legtöbb ember abban éli ki a jókedvét, hogy humor örve alatt inzultálja a többi. Akinek papírsáka van a kezén, felkőzzel állandóan fogni kénytelen, mert trófás ifjak és amazonok egyebet sem ambicionálnak, csak azt, hogy letépjék. Annak a szerencsétlennek, aki egy nagy-szerű máiom-jelmében jelent meg, tönkretették a mulatságát, mert egész szakszervezetek alakultak arra, hogy rálépjenek a farkára. En egy papírfoveget találtam a földön és gyanuítlanul ráapplikáltam a kalapomra, a következő pillanatban egy kislány olyat vágott rá, hogy a szemem szikrázott tőle. Minthogy udvarias ember vagyok, rögtön levettem a papírsapkát és megajándékoztam vele. Boldogan megköszönte és mindjárt feltette.

Erre olyat ütöttem a fejére, hogy jogerősen telefonálhatott a mentőknek.

Félkettőkor kezdett ritkulni a tömeg, de még reggel négykor is népesebb volt az ucca, mint a szubotícai korzó vasárnap délben. Az utolsó szerpentinemet félőtör akartam eldobni, de egy idősebb ur megfogta a kezem:

— Ne csináljunk szemetet, — mondta — holnap reggel ugysis elég dolguk lesz a szegény uccaseprőknek.

Ezt nevezik szociális érzéknek. De az is lehet, hogy csak be volt rugva.

(d. t.)

A kisantant-konferencia dönt végleg a szentgotthárdi fegyvercsempészs ügyében

„A kisantantnak joga van a Népszövetséghez fordulni a trianoni szerződés értelmében“

Prágai jelentés szerint a szentgotthárdi incidensről a *Reforma* keddi számában azt írja, hogy

a kisantant az ügyből nem akar nemzetközi alfért csinálni, de nem azért, mintha nem volna nemzetközi jelentősége, hanem egyszerűen azért, mert akik tanuskodni tudnának, hallgatni fognak. Ha a vizsgálat, amelyet a kisantant kormányai megkezdtek,

negatív eredménnyel végződne, akkor merész vállalkozás volna pusztá gyanu alapján elárásit indítani. Egy azonban kétségtelen — írja a lap — az, hogy a kisantant kormányainak nemcsak lehetőségük, hanem joguk is van a Népszövetségnél lépéseket tenni a szentgotthárdi eset miatt, még pedig a trianoni békeszerződés 143. szakasza alapján, amely a népszö-

vetségi tanácsot felhatalmazza arra, hogy Magyarország fegyverkezését ellenőrizze.

Akár eredményes lesz a kisantant vizsgálata, akár nem — fejeződik be a *Reforma* cikke —

a végleges döntés a kisantant külügyminisztereknek konferenciáján fog megtörténni, amelyet februártra terveznek,

Módosítják a 69-ik szakaszt

A hadügyminiszter kijelentette Racies Szima képviselőnek, hogy hajlandó hozzájárulni a szakasz másirányu fogalmazásához

Beogradból jelentik: Racies Szima szombori radikális képviselő a hadügyi költségvetés megszavazása után fölkeresette Hadzsics Szeván hadügyminisztert és előadta, hogy a Vajdaságban a pénzügyi törvény

69-ik szakasza miatt nagy elégedetlenség uralkodik és ezzel kapcsolatban egész sor tiltakozó gyűlés is volt a Vajdaság valamennyi városában.

A hadügyminiszter, mint értesülünk,

kijelentette Racies Szima képviselőnek, hogy

hajlandó a 69-ik szakasz másirányu fogalmazásához hozzájárulni, hogy a Vajdaság érdekelt lakóit károsodás ne érje.

A mezőgazdasági termelők Oroszországban visszatartják terményeiket

A szovjettanács legfőbb gazdasági bizottsága a termelők megrendszabályozását követeli

Moszkvából jelentik: A szovjettanács legfőbb gazdasági bizottsága most adta ki jelentését, amely szomorú képet fest az ország gazdasági helyzetéről. A jelentés elpanaszolja, hogy a mezőgazdasági termelők visszatartják a termést és ez az oka annak, hogy bár három kitünő aratás volt Oroszországban, a

városi piacokon hiány van gabonában és takarmányban, len, kender és zsír pedig egyáltalán nem kapható. A szovjettanács legfőbb általános gazdasági bizottsága

sürgős intézkedést vár a szovjettanács végrehajtóbizottságától a mezőgazdasági termelők megrendszabályozása céljából.

Érdekes, hogy ez a kívánság tulajdonképpen megegyezik a Trockij-féle ellenzék programjának egyik pontjával, amely ugyancsak erőyesebb intézkedéseket követel a parasztság ellen a szovjetkormánytól, amely azonban mai összeállításában az ipari proletariátus rovására inkább a parasztságnak kedvez.

Nagy az érdeklődés a Bácsmegeyi Napló o csó regénysoro-ata iránt

A Bácsmegeyi Napló-nak az az akciója, hogy olcsó áron jó regényeket adjon a Vajdaság publikumának, mint az első ki-sérletekből látszik, teljes sikerrel járt. A Claude Farrere-regényre már eddig több száz jelentkezés érkezett be. Akik a Száz aranymillió című regényt meg akarják szerezni, még e hó 16-ikáig je-lentkezhetnek, 16-án megkezdjük a re-gény nyomdai előállítását, hogy még e hó folyamán meg is küldhessük minden jelentkezőnek.

A könyvet természetesen csak annyi példányban állítjuk elő, ahány jelentkező van.

Claude Farrere méltán híres regényét finom regénynyomó papíron, elsőrendű nyomdai előállításban adjuk olvasóink-nak. A fűzött példány négyzsinű borító-lappal jelenik meg s ennek ára tíz dinár, a kötött példány művészi keménykötés-ben s az ára tizenöt dinár, amely árak-ban már a postai szállítási költsége is bentfigyeltatik. Az eddig jelentkező ol-vasók mintegy kilencven százaléka a kö-tött példányt rendelte meg, abból a he-lyes meggondolásból indulva ki, hogy csak a kötött könyv élete tartós s csak azt őrzi meg az ember a könyvtárban, már pedig az az öt dinár, amit a könyv bekötéséért felszámítunk, olyan csekély összeg, hogy annak többszörösét kell a könyvkötő munkáért kifizetni.

Akik még nem rendelték meg a Claude Farrere-regényt, váglák ki az alábbi szelvényt s egy levelezőlapra ragasztva juttassák el a Bácsmegeyi Napló kiadó-hivatalához. A könyv vételárának beküldéséhez minden megrendelőnek posta-csekket küldünk, úgy hogy a rendelőknek a pénz beküldésére sincs semmi költsége.

Szelvény

Kérem az alábbi címre megküldeni Claude Farrere: **Száz aranymillió** című regényét.

Kötött példányt kérek 15 dinárért
Kötetlen példányt kérek 10 dinárért

Az összeg beküldéséhez kérek csokk-lapot.

Név:

Pontos cím:

Mihály is, akit később a csendőrség el-fogott, szintén ilyen értelemben felt val-lomást.

A csendőrség a vizsgálat levezetéséig letartóztatta az erdőrt és bekísérte a nagyváradi ügyészség fogházába. Baár Salamon az ügyészségen tett kihallgatá-

sakor kijelentette, hogy tanui vannak, akikkel igazolni tudja, hogy Szigyéék lopták a fát és felszólítására baltákkal támadták meg.

A bonyolult ügyben a hatóságok eré-lyes vizsgálatot indítottak, hogy meg-állapítsák, kit terhel a felelősség.

Anglia nem ad kölcsönt Romániának A Blair-csoport megbizottja hatvan millió leies kölcsönről tárgyal Bukarestben

Bukarestből jelentik: Kedden visszaér-kezett Londonból Kiriatoseu a román nemzeti bank kormányzója, aki a bank számára külföldi kölcsönt akart felven-ni. A tárgyalások azonban — hír szerint — nem vezettek eredményre, meri il-letékes helyen azt a választ kapta a román bank kormányzója, hogy Anglia jelenleg nem ohajt kölcsönt adni Ro-

mániának, hanem csak arra hajlandó, hogy folyószámlát nyit a román bank-nak.

Más forrásból származó jelentés sze-rint Bukarestbe érkezett az amerikai Blair-csoport egy megbizottja, aki hat-vanmillió leies kölcsönről tárgyal. A köl-csönt a gazdasági válság szanálására akarják fordítani.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ. Január 11: Boris Godunov, opera Musorskytól. (A beogradi Opera vendégjátéka.)

Január 12-ikén: Az elvarázsolt szépség, balett Čajkovskytól. (A beogradi Ope-ra vendégjátéka.)

Az operához (január 10) váltott jegyek január 11-ikére, a baletthez (január 11) váltott jegyek január 12-ikére ér-vényesek.

Jegyek még korlátolt számban kaphatók naponta délelőtt 10—12-ig, délután 3—6-ig a színházi pénztárnál.

— Dr. Ribár Iván a noviszadi kerü-letben. Noviszadról jelentik: Dr. Ribár Iván nemzetgyűlési képviselő a kará-csonyi ünnepeket választói körében tö-ltötte és ez alkalomból meglátogatta a csurogi, zsebalji, gyurgyevói, sziváci és kátyi választóit, ahol mindenütt szü-kebb körű megbeszéléseken tájékozódott választói kívánságai felől.

— Összeül a csehszlovák-magyar döntőbírósg. Genéből jelentik: Január 24-ikén ül össze első ízben Laisanbe-ban a vegyes magyar-csehszlovák dön-tőbírósg, amely ezuttal fogja tárgyalni az első földbirtokpört, amit a Szloven-szón kisajátított magyar földbirtoko-sok egyike, Hadik gróf indított a csehszlovák állam ellen.

— Német-csehszlovák tárgyalások Berlinben. Prágából jelentik: Krofta dr. meghatalmazott miniszter vezetéss-vel jövő hét elején csehszlovák küldött-ség indul Berlinbe, mely a hamburgi és stettini csehszlovák kikötő végleges rendezésének kérdését fogja tárgyalni a német kormány képviselőivel. A tárgya-lások tíz napig tartanak. A német de-legáció vezetője Seeliger prágai német követ.

— Házasság. Hodoványi Margit (No-viszad) és Horovitz Bódog (Palánka) folyó hó 10-ikén házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Átalakítják a román kormányt. Bu-karestből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint Bratianu Vintila miniszterehők átalakítja a liberális kormányt. Az át-alakítást már el is határozták és ez min-den valószínűség szerint még e hét fo-lyamán fog megtörténni. Bratianu Vin-tila éppen ezért az összes minisztereket Bukarestbe hívta, hogy megvizsgálják a jelenlegi helyzetet és részt vegyenek Bratianu Vintila mellett az átalakítás munkájában. A Cuvantul részletezi az átalakítást, amely a következőképpen fog megtörténni. Bratianu Vintila átadja a pénzügyminiszteri tárcát Victor Anto-nescunak, Mrazek miniszter elhagyja az ipari és kereskedelmi tárcát és helyére V. Sassut, Tancred Constantinescut és Oromulut kombinálják. A három jelölt közül Sassunak van a legtöbb esélye. Inculetz és Nistor miniszterek tárcanél-küli miniszterek lesznek, helyükre Mo-soiu tábornokot, Chirculescut, Leonte Moldovonut és Bonut emlegetik. Közöt-tük a legtöbb esélye Mosoiu tábornok-nak van.

— Csalás miatt köröznek egy volt magyar nemzetgyűlési képviselőt. Bu-dapestről jelentik: Ament Ferenc volt ekei nemzetgyűlési képviselő az állam támogatásával huskereskedelmi rész-vénytársaságot alakított, amely azon-ban a vezetőség tuhuagy költségei miatt csődbe jutott. Ament ezután ma-gánosokat vont be üzletébe, de a vál-lalat rövidesen smét megbukott. Az ál-lam és a hitelezők végrehajtást kérték Ament birtokára, akit közben csalásért is feljelentettek. A képviselő azonban milliárdos adósságai elől Abessz'hába szökött. A magyar hatóságok körözik.

— Halálozás. Rövid szenvedés után meghalt Szuboticán Spitzer Béla harminc éves játékaru gyáros. Az elhunyt ismert sportember volt, hatalmas termetű atlé-ta, aki annakidején egyike volt a SzAND sportegyesület megalakítóinak. Halála Szuboticán általános nagy részvétet kel-tett. Temetése szerdán délelőtt tíz óra-kor lesz a Strossmayerova-ucca 8. szám alatti gyászaházból.

— Nagy monarchista ünnepség Mün-chenben. Berlinből jelentik: Tizenegy-évi szünet után Münchenben megint na-gyobbarányu monarchista-ünnepély volt. Juhászok ősi hangszerekkel felszerelve a királyi palota elé vonultak, melynek ab-lakáiból a királyi család több tagja gyö-nyörködött táncukban. Ez a tánc a Wit-telsbach-dinasztia iránti néphódolat ki-fejezése. Rupprecht trónörökös szintén végignézte a táncot. A trónörökös és feleségét, valamint gyermekeiket élénken ünnepelték és az ünneplésben a város színejeva résztvett. A juhászok ezután Lipót Alfonz és Lajos Ferdinánd herce-gek palotája elé vonultak.

— Eckener földkörüli repülése. Ber-linből jelentik: Eckener kapitány ta-vasszal az »L. Z. 127« léghajó elké-szültével néhány rövid légi ut után az Atlanti-óceánt akarja átrepülni. Lehet-séges, hogy a nyáron megvalósítja a földkörüli repülést.

— Szabadlábra helyezték a sztari-be-eseji lövöldöző molnárt. Sztarbecsej-en december tizenkettedikén Sztakies Sztéván molnár revolverrel Gollmann Mihályra támadt, de a megtámadott és Megyeri József molnárségéd botokkal és borosüvegekkel ártalmatlanná tették. Sztakies vértől borítva támolygott ki a malomból és Gollmann lakásába ment ahol ennek feleségét revolverrel mellbe-lötte. Ezért letartóztatták, kedden azon-ban tízezer dinár óvadék ellenében sza-badlábrahelyezték. Az eljárást tovább folytatja ellene a noviszadi ügyészség.

— Leégett Ujpesten egy asztalosáru gyár. Budapestről jelentik: Kedden dé-lután Ujpesten kigyulladt a Gyuresó György-féle asztalosárugyár. A két épü-letről álló telep néhány pillanat alatt lángban állt és az újpesti tűzoltóság nem tudta az oltást megkezdni, mert a víz-vezetékben nem volt elég erős a víz-nyomás, úgyhogy a tűzoltóknak közel egy óra hozsat tehetetlenül kellett nézni a mindjobban elharapodzó lángok pusztítást. Végül is úgy oltották el a tüzet hogy a rákospalotai tűzoltóság vonult ki benzínmotoros fecskendővel, de ak-korra már a gyár leégett.

— Galachan megköveztek egy zsidó temetési menetet. Galachból jelentik: Hé-lfőn egy szegény elhunyt zsidót temettek Galachban. A gyászkocsit és a gyászme-netet román nacionalista diákok követ-kei megdöbálták. A rendőrség három diákot letartóztatott, akik ellen a vizs-gálat megindult.

— Majdnem diplomáciai bonyodalom lett abból, hogy a washingtoni angol nagykövet tizenegy éves fia autójával elütött egy tizenkétéves kisleányt. Washingtonból jelentik: A washingtoni angol nagykövet tizenegy éves fia autójával elütött egy tizenkétéves kis-lányt, aki könnyebben megsebesült. A szenátusban interpelláció hangzott el ab-ban az ügyben és az interpelláló felhívta a figyelmet arra, hogy a törvények ér-telmében tizenhat éven aluli kiskorúak nem vezethetnek autót, miért is követelte hogy a kormány szerezzen érvényt en-nek a törvénynek. Az interpelláció el-hangzása után az angol nagykövet fel-kereste Kellog külügy államtitkárt, aki előtt sajnálkozását fejezte ki a baleset miatt és kijelentette, hogy a maga, mint fia nevében, hogy hajlandó a baleset minden következményét vállalni. Az an-gol nagykövetnek ezt a lépését úgy ma-gyarázzák, hogy ezzel lemondott a csa-ládját illető diplomáciai immunitásról.

— Alkoldus rablótámadása Temerin-ben. Noviszadról jelentik: Girizda Pál temerini gazdálkodó hétfőn délelőtt el-adott két sertést ezernyolcszáz dinárért és a pénzt az finnp miatt nem vihette a bankba, hanem otthon a szekrényben őrizte. Délután, amikor a gazdálkodó felesége egyedül volt otthon, egy kol-duskülsejű ember tért be a házba és könyörödományt kért. Girizdáné a zse-béből egy dinárt adott, mire a kéregető torkon ragadta az asszonyt, fojtogatva bevonszolta a szobába és hosszú kést rántva követelte a házban levő egész pénzt. Az asszony hiába kiáltozott se-gítségért és mikor támadója leszurás-sal fenyegette, kénytelen volt kivenni a szekrényből az ezernyolcszáz dinárt de az alkoldus ezzel sem elégedett meg hanem még több pénzt követelt. A rab-ló, miután átkutatva az egész lakást és nem talált több pénzt, ökölfel fejbesz-jtotta Girizdánét, úgyhogy az ájultan esett össze. A csendőrség a feljelentőtől kapott pontos személyleírás alapján ve-zeti a nyomozást.

— Az is baj, ha nincs, az is baj, ha van. Az aprópénzről, a tíz és husz parásokról van szó. Ennek az aprópénznek a legnagyobb baja, hogy nincs, emiatt fél dinárnál olcsóbb áron semmit sem lehet kapni. Ami husz, vagy huszonöt parába kerülne, azért is fél dinárt kell fizetni, mert a fél dinárosból nem lehet visszaadni, vagy visszakapni. Azonban az is baj, ha van tíz és husz parás, mert ha sok van belőle, nem lehet értékesíteni. Száz dinár értékű tíz pa-rást majdnem nehezebb értékesíteni, mint egy amerikai örökséget. Van ugyan mi-niszteri rendelet, hogy a közpénztárak kötelesek 25 dinárig az aprópénzt fize-lésknél elfogadni, de aligha van köz-pénztár, amely ezt el is fogadja s tán olyan polgár sincs, aki például adófi-zetésnél tíz parásokkal próbálkoznék fi-zetni, aminek különben az is lehet az oka, hogy adóba akkora summákat kell fizetniük, hogy egy pár para ott már meg se kolyan.

— Titulescu közvetít Róma, Páris és Beograd között. Bukarestből jelentik: Az Adeverul szerint Titulescu külgy-miniszter külföldi tartózkodása alkalmá-val megkísérli, hogy közvetítsen Róma és Páris, továbbá Róma és Beograd kö-zött. Romániai diplomáciai körökben re-mélik, hogy a külügyminiszter közvetí-tése eredménnyel fog járni.

— Csábító szirén. A szuboticei Városi mozi kedden mutatta be a sajtó képvé-lelői előtt Petrovich Svetislav ezidei első slágerét a »Csábító szirén«. A film-ben két gyönyörű asszony küzd Petro-vich szerelméért. Gyönyörű természeti felvételek. Tenger, falvak, öreg vár-kastélyok váltakoznak a drámai jele-netekkel, amelyek frissen és gyorsan peregnék. A szép film megérdemli az érdeklődést.

— Garázdálkodnak a kabáttolvajok Szomborban. Szomborból jelentik: Vasárnap Szomborban a szélvihar több villanyoszlopot döntött ki, úgyhogy a város a késő éjjeli órákig világítás nélkül maradt. Ismeretlen tettesek a sötétséget felhasználva a Lloyd helyiségéből ellopták dr. Ripp Miklós kórházi főorvos prêmes nagy kabátját és Falcione Lajos földbirtokos bundáját. A rendőrség nyomoz az ismeretlen kabáttolvajok után.

— Öngyilkos lett egy noviszadi kereskedő. Noviszadról jelentik: Hétfőn este kilenc órakor Frankl Dávid noviszadi rövidárkereskedő a Futaki és Posta -utca sarkán levő kis üzlethelyiségében felakasztotta magát. A rendőrszem lett figyelmessé arra, hogy az izlet aitan világosság szűnik ki, értesítette a házbelleket, akik felnyitották az üzletajtót. Borzalmas látvány tárult a belépő elé: Frankl Dávidot az egyik állvány kiálló kampójára erősített hurokon felakasztva találták. Frankl Dávid Budiszaváról költözött Noviszadra, de a vagyonos ember rossz anyagi helyzetbe jutott, üzleti vállalkozásai nem sikerültek és legutóbb egész jelentéktelen kis üzlettel kísérletezett, ugyancsak eredménytelenül és néhány nappal ezelőtt üzletajtójára kifüggesztette a »végeladás«-t jelző táblát. Hétfő este azután lepergett a dráma utolsó felvonása, Frankl Dávid, akit mindenki kifogástalan jellemű kereskedőnek ismert, felakasztotta magát és meghalt. Halála híre ismerősei körében nagy részvételt keltett.

— Noviszadon három adóbizottság kezdte meg működését. Noviszadról jelentik: A tartományi pénzügyigazgatóság noviszadi épületében kedden reggel kezdte meg működését a noviszadi kerületben kivett jövedelmiadók ellen beadott felszólamlások elbírálására kijelölt bizottság, amely a noviszadi járási, titeli, zsabálji, sztaribecseji és palánkai adófelszólamlásokat fogja tárgyalni. Hasonlóképpen kedden kezdte meg működését az egy százalékos forgalmiadó megállapítására kijelölt adó-kivétő bizottság, amely Noviszad város területére állapítja meg az évi háromszázhatvan ezer dinárnál nagyobb forgalmu cégek forgalmiadóját. Az adó-kivétő bizottság egyelőre csak az 1926. évi forgalmiadót állapítja meg. A harmadik bizottság a harmadik osztályu kereseti adó-kivetés ellen beadott felszólamlások elbírálására van delegálva és a noviszadi kerületben beadott felebbezéseket fogja másodfokon tárgyalni. Ez a bizottság a közeli napokban kezd meg működését. Az adótárgyalásra beidézettek panaszojják, hogy a bizottságok a feleket a fűtetlen folyosókon órákon át várakoztatják.

— Pénteken lesz Szombor város közgyűlése. Szomborból jelentik: Dr. Makszimovics Szevén, Szombor város polgármestere a városi közgyűlést január 13-ikára, péntek délelőtt 11 órára hívta össze. A közgyűlés tárgyszorátán az első közgyűlésen meg nem jelent városi bizottsági tagok esküdtetle, a polgármesteri jelentés és a különböző bizottságok megválasztása szerepel. Dr. Makszimovics Szevén kijelentette a Bácsmegyei Naplónak, hogy a megválasztandó bizottságokra rendkívül nagy munka vár és csak ennek elvégzése után hívja össze a polgármester a legközelebbi közgyűlést, amelyen városfejlesztési programját fogja előterjeszteni.

Sulyos bányakatasztrófa Amerikában

Az eltemetett kilencvenöt bányász közül hatvanat tud'ak megmenteni

Newyorkból jelentik: Az Illinois államában levő West Frankfortban sulyos bányarobbanás történt. A hétszáz bányamunkás közül kilencvenöt bányász a beomlott tárnákban rekedt. A mentés munkálatai azonnal megindultak, azonban csak nagyon nehezen haladtak előre és ezalatt a bánya bejáratánál az eltemetett munkások hozzátartozói között borzalmas jelenetek

játszódtak le. Hosszu és megfeszített munka után sikerült a tárna bejáratát eltorlaszoló romokat eltávolítani és hozzátérni a bejárat nyílásához. Az eltemetett kilencvenöt bányász közül hatvanat még életben találtak. Eddig tizenkét holttestet hozták elő a beomlott tárnából és valószínű, hogy a még hiányzó huszonhárom bányász is a robbanás áldozatául esett.

— Határőrök és telepesek harca a koresmában. Szomborból jelentik: Vasárnap Rasina-pusztán egyik koresmában két külön társaságban telepesek és határőrök mulattak. Később a két társaság összeszóllalkozott, majd verekedésre került a sor, miközben az egyik határőr szolgálati foggyverével rálőtt a telepesekre. A golyó szétrombolta Skories Jovan huszonhat éves telepes alkapsát és Gyukics György huszonkilenc éves telepes karját. Mindkettőt be szállították a szombori kórházba. Skories sérülése életveszélyes. A csendőrség megindította a nyomozást.

— A tolvaj eltévesztette a házszámot. Egy szentai suhanc, aki a városi gyepmester alkalmazotja, a napokban éjjel behatolt Boros Vince gazda padlására. A zajra figyelmessé vált házbellek rázárták a padlásajtót és értesítették a csendőrséget. A csendőrség elfogta a suhancot és beszállította a szuboticei ügyészségre, ahol kedden hallgatta ki a vizsgálóbíró. A fu, akit a kiskorúak bírósága a múlt évben már lopásért egyházi fogházra ítelt, azzal védekezik, hogy föntkénnek fia kényszerítette, menjen marhabört lopni Póllák Gyula udvarára, különben elbocsátják a szolgálatból. Eltévesztette a házat és Boros Vince kertjében mászott be s miután az udvaron nem talált marhabört, a padlásra ment keresgélni, ahol észrevették.

— Bál Szuboticeán és Noviszadon a királynő születése napján. Ötletsege Mária királynő születése napján, hétfőn Szubotica város fényes és sikerült bált rendezett a Beograd-szálló dísztermében. A bálon a polgári és katonai hatóságok előkelőségein kívül az egész tisztikar és Szubotica társadalmának kimagasló személyiségei vettek részt. A bál a legjobb hangulathoz a késő éjszakai órákig tartott. — Hasonló fényes bált rendezett a noviszadi és petrovradini helyőrségek tisztikara a Tiszti Otthon dísztermében. A bálon Noviszad társadalmának előkelőségei nagy számban vettek részt. A vendéglátó tisztikaron kívül a katonai és polgári hatóságok vezetői és a polgári társadalom számottevő tényezői jelentek meg a tisztek hályján, amely az idei farsang kimagasló eseménye volt.

— A sztaribecseji római katolikus olvasókör műsoros estélye. Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji római katolikus olvasókör sikerült műsoros estét rendezett az egyesület helyiségében, amelyen több egyfelvonásost és monológot adtak elő. A szereplők közül kiűntek: Nagy István, Simovics János, Kapás Franciska, Sági Etus, Sági Marcell és Karácsonyi Lajos.

— Hivatalból igazítják ki a választói névjegyzékeket. A főjegyzői hivatal közli, hogy január hó folyamán hivatalból fogják kiigazítani a választói névjegyzékeket és e dőszerint nem fogadnak el magánbejelentéseket. A város vezetősége a hivatalból kiigazított választói névjegyzéket január 31-ikén beterjeszti a szuboticei kerületi bíróságnak, amely azokat február 5-ikén fogja visszaküldeni. A választási törvény értelmében a városi hatóságok ekkor fogják közszemlére tenni a választói névjegyzékeket és akkor mindenki-nek jogja lesz felvételét vagy kiigazítását kérni.

— Az angol flotta elindult a tavaszi hadgyakorlatokra. Londonból jelentik: Kedd reggel futott ki Portland kikötőjéből a tavaszi hadgyakorlatokra az angol atlanti flotta, amelynek vezérhajója, a Nelson, a világ legnagyobb csatahajója. Az atlanti flotta a Földközi Tenger felé tart, ahol a középtengeri flottával együtt fogja a hadgyakorlatokat megtartani.

— Világítás nélkül maradnak a zagrebi iskolák. Zagrebből jelentik: Mivel az állam már évek óta nem fizeti a lakbér és a villanyvilágítási számlákat a város tulajdonát képező iskolaépületekben, a város vezetősége elhatározta, hogy első represszállaként február elsejével megszünteti az iskolák világítását. Ha ez az intézkedés sem bírna fizetésre a kincstárt, a város az iskolák ellen folyamlatba teszi a kilakoltatási eljárást.

Rádió-apparátusok

Mindenemü alkatrészek

Varta akkumulátorok főlerakata

Philips lámpák, Er cse v fejhallgatók, Egyenirányítók, forgó-kondensatorok, hangszórók

Állandó nagy raktára, viszonteladónak nagy egged meny

MALLER BÉLA

okleveles gépészmérnök

Subotica, Petrogradska ul. 8

— Agyonrugta a ló. Szomborból jelentik: Hubert Antal novivrbaszi gazdálkodó Csurogon egy lovat vásárolt. A lovat Hubert herese Wolf Péter vette Csurogról Vrbszra. Wolf utközben Szrbobranban betért egy koresmába, ahol több pohár bort ivott, kijövet elkezdte verni a lovat, mire az megvadult és oly szerencsétlenül rugta fejbe Wolfot, hogy a bérés koponyacsonttörést szenvedett és pár órai szenvedés után meghalt.

— Pénteken tárgyalják Sztójkov Mózes perének újrafelvételét. A szombori törvényszéken Vojvodics tanácselnök büntető tanácsa pénteken fogja tárgyalni dr. Sztójkov Mózes volt bácskai alispán bűnügyének újrafelvételi ügyét. Mint ismeretes a szombori törvényszék Sztójkovot öt évi fegyházra ítélte és az ítéletet a tábla és a semmitőszék is jóváhagyta. Sztójkov büntetéséből másfél évet már le is töltött Mitrovicán. A múlt év elején Sztójkov ügyvédje dr. Masirovics Mihály útján új bizonyítékok alapján, amelyek a volt alispán ártatlanságát bizonyítottak, ügyének újrafelvételét kérte. Az igazságügyminiszter a kellőképpen megindokolt kérvény alapján elrendelte Sztójkov ideiglenes szabadlábra helyezését és a törvényszék most fog dönteni, hogy elrendelik-e a per újrafelvételét, vagy nem. A tárgyalásor Sztójkov személyesen is meg fog jelenni.

— Magánvizsgák a szuboticei főgimnáziumban. A szuboticei főgimnáziumban január tizenkettőikén, csütörtökön kezdődnek meg a magánvizsgálatok és az érettségi vizsgák, azok a magántanulók részére, akik a vizsgákra kellő időben jelentkeztek. A vizsgák több napig tartanak.

— Megalakul a munkásbiztosítási orvosok noviszadi szekciója. Noviszadról jelentik: A szociális biztosítás szolgálatában álló orvosok országos szövetségének kezdeményezésére e hó tizenötödikén vasárnap délelőtt kilenc órakor Noviszadon is megalakul a szövetségi szekciója. A noviszadi munkásbiztosítópénztár orvosai ebben az ügyben csütörtökön délelőtt tizenegy órakor előértekezletet tartanak.

— Sulyos autóbusszerencsétlenség Modena mellett. Milánóból jelentik: Modenából az ottani országos vásárról visszatérőben egy zsúfolt autóbussz Villa Magreta falunál egy éles kanyarultnál a csatornába zuhant. Az autóbussz utasai közül hatan meghaltak, hárman pedig sulyosan megsebesültek.

— A jövő év elején választ Anglia. Londonból jelentik: A Daily Telegraph értesülése szerint a folyó évet a konzervatív párt a legerőteljesebb választási előkészületekre fogja felhasználni és a választásokat valószínűleg a jövő év első felében tartják meg. A konzervatív párt valamennyi kerületében jelöltet fog állítani és a választási küzdelem olyan elkeseredetűnek ígérkezik, amintőre még volt még példa Angliában.

— Pályázatok községl tisztviselői állásra. Szomborból jelentik: A bácskai tartomány hivatalos lapjának legutóbbi számában a következő községl tisztviselői állásokra írtak ki pályázatokat: Temerin község egy aljegyző, három írnök, egy községl végrehajtó, egy kézbesítő. A kérvényeket okmányokkal együtt január 17-ig kell a községlhez benyújtani. Sztarivrbasz egy aljegyző, két írnök, egy szülész. A folyamodványok január 15-ig adhatók be. Pesisevő egy aljegyző, két írnök. A kérvények január 11-ig nyújthatók be. Sztanisics egy adminisztratív aljegyző, egy adóügyi aljegyző, egy katasztervezető, egy írnök, egy végrehajtó, egy rendőrmester, 10 rendőr. Pályázati határidő január 18. Novivrbasz két aljegyző, három írnök. Pályázni lehet január 15-ig. Csantavir egy adminisztratív, egy adóügyi aljegyző, egy végrehajtó. Pályázat január 14-ig. Bulkesz egy aljegyző, egy írnök, egy bába, két szolgál, egy rendőrmester és három rendőr. Feketics egy írnök, egy végrehajtó, egy napidíjas. SztaMoravica egy írnök, két adóügyi napidíjas. Pályázni lehet január 14-ig. Drázs egy aljegyző. Pályázható január 15-ig. Gajdobra egy aljegyző, két írnök. Ada egy adóügyi aljegyző, egy másodorvos, egy írnök, két szülész. Január 15-ig. Szvetozár Miletics egy aljegyző, egy írnök, egy végrehajtó, két szolgál, egy rendőrmester és hat rendőr. Kula egy katasztervezető, egy végrehajtó, négy írnök, két szolgál, egy rendőrmester, hét rendőr, egy szülész. Két tűzoltó, egy fogyasztási pénztáros, egy hordóhitelesítő. Bajmok egy aljegyző, egy adóügyi aljegyző, két írnök, egy végrehajtó, egy rendőrmester, kilenc rendőr, három szolgál, két lovas szolgál, egy községl udvaros. Petlovacz egy aljegyző, egy írnök, egy adóügyi írnök. Pályázati határidő január 15.

HORNIMAN'S TEA

100 EVE A LEGISMERTEBB

Vezérképviselőt:

SCHOSBERGER ADOLF

NOVISAD 1928

Fiatalsán és bái

soká fenttarthatók. Ha állandóan dpolja arcát Nivea-kremmel, el-tűnik a repedéses arebőr, a foj-tos arc, stb. A Nivea-Creme euceritet tartalmaz, azaz azt az anyagot, amely a bőr működését felélenkíti. De csak a

NIVEA-CREM

— Kinevezték a vrsaci munkásbiztosító pénztári bíróság tagjait. A szociálpolitikai miniszter kinevezte a vrsaci munkásbiztosító pénztári bíróság tagjait. A miniszteri rendelettel kinevezettek névsora a következő: elnök dr. Petrovics Branislav járásbírósi elnök, helyettese dr. Steinmetz Lajos járásbíró. Tagok a munkaadók részéről: Dr. Putnik Milivoj ügyvéd, dr. Bokur Ignat tanár, dr. Szilágyi Frigyes orvos, Matejics Mate ístermelő, Jovanovics Milivoj gyógyszerész, Pantelics Bránko kereskedő, Nedeljkovics Ljubica kereskedő, Gyorgyevics Nikola szabó, Jorgovics Koszta és Tangel Alfréd hentes; a munkások részéről: Danics Gyura, Kracsan Antal, Halat Henrik, Stefanovics Fülöp, Kelemen István, Kumanovics Ljubomir, Walter János, Maletics Károly, Brück Antal és Pelszics Nikola. Jegyzőkönyvvezetőnek a pénztár részéről Sztajanovics Milant delegálták. Az újonnan kinevezett igazgatóság január 15-ikén kezd meg működését.

— Megkezdődtek az előadások az iskolákban. A római katolikus és a pravoszláv karácsonyi ünnepek után január tizedikén, kedden kezdődött meg a tanítás az összes elemi és középiskolákban.

INGYEN-MINTACSOMAG

DOSTAL pipere gyöngyporából. Egyszeri használat elég. Bőrátká, pattanás, arctisztalanság eltűnik. Küldjön 2 dinárt bélyegben portóra. **KEMIKALIJA NOVISAD 144.** Gyógyszertárakban drogeriákban 20 dekás eredeti katon 25 dinár. 11435

— Százezer dinár a noviszadi adókönyvek lezárására. Noviszadról jelentik: Tekintettel arra, hogy Noviszad város adókönyvei 1924 óta nincsenek lezárva, a városi tanács, a pénzügyminisztérium rendeletére, intézkedett, hogy a könyveket minél előbb zárják le. A városi tanács elfogadta Jovanovics Arsa nyugalmazott becsini jegyző és Satrics Bogdán nyugalmazott szeremeségi jegyző együttes ajánlatát, mely szerint százezer dinárért elvégzik 1924, 1925, és 1926. évi adókönyvek lezárását. A munkálatokat megkezdették.

— Automobil és parasztszeker karambolja Vrsacn. Vrsacról jelentik: Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Vrsacn. A királymozgó előtt egy meg nem engedett sebességgel rohanó autó elütötte Preveritura Mile zagajceai parasztrazda szekérét. Az összeütközés következtében a szekér teljesen összetört. Preveritura kiesett az ucca kövezetére, szerencsére azonban csak könnyebb sérüléseket szenvedett. Az autó azonnal tovább haltott, anélkül, hogy megállapították volna, hogy k.é. A rendőrség megindította a nyomozást a safför kézrekerítése érdekében.

Legnagyobb választék
E L Y M E K B E N
és divalálakban legolcsóbb áron
11434
„ELITA“
NOVISAD, Művelő éva 11

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja, különleges arc- és bőrápolás, villany- és fénykezelés.

— Kicsett az ágyból és megijadt egy kis gyermek. Pancsevórol jelentik: Gyukics Rado pancsevói piaci árus és a felesége elmentek hazáról és magára hagyták két éves kislányukat, aki az ágyban játszani kezdett. Játék közben kicsett az ágyból, még ped'g oly szerencsétlenül, hogy nyakát a szenes ládába ütötte és a nyeldekloie eltört. Mire szülei hazaértek, már meghalt. A rendőrség gondatlanság miatt eljárás indított a szülők ellen.

— A sztarihecsjei Szokol-egyesület előadása. Sztarihecsjeiről jelentik: A sztarihecsjei Szokol-egyesület vasárnap este jól sikerült előadást rendezett a Central-szálló színháztermében. Az előadás keretében több szokolgyakorlatot mutattak be. Az egyesület férfi és női dalárdája énekszámokat adott elő.

— Kovacevics Gyura volt határrendőrségi főnök is pályázik a vrsaci polgármesteri állásra. Vrsacról jelentik: Kovacevics Gyura, a vrsaci állomáson székelő határrendőrség volt főnöke szintén benyújtotta pályázatát a vrsaci polgármesteri állásra. A pályázatok határideje lejártáig ezek szerint négyen pályáztak Vrsacn a polgármesteri állásra: Jovanovics Szvetóik jelenlegi polgármester, Cetina Zsárkó szentai polgármester, dr. Klier Jenő földbirtokos és Kovacevics Gyura.

A száj- és garattfreg
a legvisszafogóbb és legbiztonságosabb
a legjobb hatású. A kávéházakban is
kell legyen. 3013
Dr. WANDER-fels

ANACOT-PASTILLÁK

rendszeres használatával védekezhetek leghatásosabban a nátha, influenza és toro bajok ellen

— Aki nem szereti az utazót. Kelletlen utikalandja esett egyik szuboticeai gyógyszerész úrnőnek, akit üzleti utjáról kedden a csantaviri esendőrség szállított vissza Szuboticeára. Az utazó, Engel Sándor Csantaviren betért Mészáros Lukács kereskedésébe és piperecikket kínált, de a kereskedő olyan indulatosan fogadta, hogy az ebből támadt jelenet befejezésekor Mészáros Lukács vérző szemmel orvosi láttelelet vétetett fel a községi orvossal. A láttelelet súlyos testi sértésről szól s ezért Engel Sándort a szuboticeai ügyészségre szállították. Az utazó azt vallja, hogy a csantaviri kereskedő sértő kifejezésekkel illette, mire szóváltás dülakodás keletkezett és ő önvédelemből szembeütötte a kereskedőt. Sztajanovics Radován vizsgálóbíró szabadlábrahelyezte az utazót.

— Mesék az írógepről. Január hó 14-ikén és 15-ikén este nyolc órakor mutatja be Szabó Marci együttese a Szomaházy István regényéből átdolgozott Lajthay-Békffy operettet a Népkör színháztermében. Az újdonsághoz teljesen új díszlet és gyönyörű toalettek készültek. A darab főszerepeit Schlesinger Illi, Plukovich Manci, Gyenizse Ilus, Garai Béla, Mayer Béla, Sándorffy Béla és Szabó Marci játsszák. Jegyek az előadásra Krácsinél kaphatók.

Moravetz Album 1928.

43 szonációs zeneművet tartalmaz.
Az év legszebb kottagyűjteménye.
Nem hiányozhat egyetlen zongoráról sem! 65 dinárért mind-nyit kapható
11540

— A szuboticeai sz. rb nyelvranólyam, amelynek előadásai a polgári iskolában vannak, a hideg időjárás miatt szünetet tart és február elsején nyílik meg újra. Ugyanekkor történik az új hallgatók beírása. Előadások déltől 6-8 óráig lesznek.

— Helybenhagyták a Fkai handták halálos ítéletét. Szibenkből jelentik: A szibeniki esküdészek nemrégén hallgatható Milanko Jován és Zekala Milán rablókat, akik egy év előtt Kria közelében megátamadtak, kiraboltak egy állami postautót és közben agyonlőtték egy gazdasági kereskedőt. Az ítéletet jóváhagyta a zagrebi kétszemélyes tábla is, úgy hogy, ha csak nem ékezik királyi kegyelem, kettős akasztás lesz Szibenikben.

— A pancsevói zsidó hitközség tisztújító közgyűlése. Pancsevórol jelentik: A pancsevói zsidó hitközség vasárnap tartotta meg tisztújító közgyűlését, melyen a következőket választották meg: elnök Heim Henrik nagykereskedő, alelnök Fischgrund Oszkár textiltárgykereskedő, templomatyák Rosenstock Gyula magánzó és Szügyi Adolf bőrnagykereskedő, pénztárnok Ferenc Izsó, a Dunagőzhajózási társaság állomásfőnöke, ellenőr Graumann Henrik gyáros, gazdasági bizottság Deutsch Márkus bőrgyáros és dr. Gráber László ügyvéd.

Ketten beszélnek

Coolidge elnök az elmúlt hetekben külön kihallgatáson fogadta Molnár Ferencet, az ősz magyar író. A Fehér Ház elnöki szobájában így folyt le a lélekemelő diskurzus. Molnár mukkedlize jó:

— Good morning, Sire. Distinguished...
— Csak hagyja kedves Molnár.
— ? Do you speak hungarian?
— Na hallja! Egy ilyen világhírű író kedvéért csak illik megtanulni.
— Standard of life! Jól hallok?
— Direkt az ön tiszteletére magoltam éjjel-nappal ezt a nyereg alatt puhított nyelvet...
— Sire!... én...
— Hogy saját lovagias anyanyelvén köszönthessem a Liffort dísző költőjét!
— Óh!
— Mit szól a mi Amerikánkhoz?
— Elvagyok bájolva... Zy am gled to see you... (A zenekar a megkötőm a listés molnárt, örökle meg a buzdmata listza.)
— Kedves dala, ugyebár?
— Nemdebar. Nahát ez tényleg egy finom ország. Imádnivaló! Fair Play.
— A valutáskánk?
— Csupa keserű emlék fűz hozzá...
— Miss Fedák?
— Bah! (szomoruan legyint) Harmincezer...
— Jó, jó kis hamis, tudjuk, hogy maradt azért még magának is. Hisz még a proteplazmája is dollárokból van...
— De kedves Calvin... esküszöm... a darabaim deficitel mennek... akár az állami vasutak...
— Puff! Már megint egy rossz aforizma!
— Rész? Akkor a Pirandellót tessék szidni érte. Az ördög csak a sötétben fekete.
— Örülök ezekkel a molnáriádákkal!
— Örülök! Akkor a Shakespeareval tessék szörtölődni. Bár jobban menének a darabaim. Itt Amerikában alig háromszáz helyen futnak...
— ??
— Ilyen rendkívüli alkalommal amikor egy nagy író van szerencséje fogadni, nem szokás teljesíteni az illető valamilyen béli kívánságát?
— Nem szokás, de teljesítem... egy feltétellel...
— Csupa fül vagyok!
— Ha nem mond több aforizmát!
— Kedves Calvin, lehet-e lent kíván! A haurából nijdő Phönix...
— Már megint kezd, Ferenc?
— Pardon! Hisz ezt értől hallottam.
— Én csak az ön felolvasásából idéztem...
— Tényleg én írtam volna? (Törpöngve.) Akkor talán eredeti...
— Minden megförténnhet. Mi lesz az új darabja?
— Még nem olvostam a legújabb moderneket. Nem érdemes ma szindarabot írni. Rengeteg káldás... drága az itatás... a tinta ára is emelkedett... a kárpitpanír...
— Szegény Molnár... Tehetek valamit az érdekében?
— Igen, ön nemis lélek Calvin! (Áthúszóva az elnök térdeit.) Engedje el az állami adót a darabaim után...

— Halálozás. Spitzer Béla szuboticeai gyáros január 9-ikén elhunyt. Temetése január 11-ikén délelőtt 10 órakor lesz a Strossmayerova ul. 8. sz. gyászházból.

— Jegyző kinevezés. A helyigymintiszter Nikolics Jován felmentett jegyző helyébe Novifutakra kinevezte Teodorovics D. Milivoj volt doroszlóvi jegyzőt.

— Szerelmi hánathól öngyilkosság. Noviszadról jelentik: Vlah Vladimír titeli huszonhárom éves gazdagfény hétifőn déltől a padlásán felakasztotta magát. Az öngyilkosságot reménytelen szerelme miatt követte el.

— Ügyvédi hír. Gavanski Aleksandar szuboticeai ügyvéd Vilsonova ulica 21. sz. alatt (Schulmann-ház) megnyitotta ügyvédi irodáját.

Mielőtt beszerzné butorkeszletét, tekintse meg Szentí és Virág cég Bene Sudarević ul. 54-56. szám alatti butorkaktárát. Szolid árak! Kedvező feltételek!

— Szerencsétlenül járt noviszadi bírő. Noviszadról jelentik: Dr. Grigovics Antun felelbiteli bírósági bírő a szerb karácsony másodnapján az új körúti hidon eleszott és bal karját törte. A szerencsétlenül járt bírót beszállították a noviszadi kórházba, ahonnan kedden lakására szállították.

A szuboticeai cionista egyesület. Hakoah és wizo klub helyisége a National-szállóban január 15-től kezdve a tagoknak állandóan rendelkezésre áll.

— A noviszadi Tabitha nőegylet jubileuma. Noviszadról jelentik: A noviszadi »Tabitha« nőegylet vasárnap egy teadélután keretében ünnepelte meg fennállásának és elnöknője, Dussing Hermina urasszony működésének huszonöt éves jubileumát. A teadélutánon az elnököt meleg ünneplésben részesítették.

A serdülo ifjuságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes »Ferenc József« keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vérisztító hatásának fluknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikákon a Ferenc József vizet már a kisgyermek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

KÖZGAZDASÁG

Az országban emelkedett, a Vajdaságban csökkent a csődök száma

A zagrebi Jugoszláv Hitelező Véggyeletnél az elmúlt hónapban nyolcvan esődesetet jelentettek be, az előző év nyolcvanhat esődesetével szemben.

Az 1927-ik évben az egész országban 1060 esődeset fordult elő, az előző év 832 esődesetével szemben, úgyhogy az elmúlt évben a esődesetek száma szaporodott, 228 esettel volt több, mint 1926-ban. Az egyes tartományokban a következőképp oszlott meg a esődök száma: Horvát-Szlavonországban 113 (1926-ban 115), Szerbiában és Montenegróban 718 (456), Szlovéniában és Dalmáciában 104 (95), Bosznia és Hercegovinában 31 (42), a Vajdaságban 94 (124). A Vajdaságban a esődök száma 25 százalékkal csökkent. A legnagyobb a szaporodás Szerbiában és Montenegróban, ahol a esődök száma 57,4 százalékkal szaporodott, Dalmáciában és Szlovéniában a esődök száma 9,5 százalékkal szaporodott, míg Horvát- és Szlavonországban a esődök száma változatlan maradt. Bosznia és Hercegovinában 11 esőddel volt kevesebb, mint az előző évben.

Csak a valódi

Pyramidon
tabletták

biztosítják a jó hatást.

Ügyeljünk az itt ábrázolt eredeti csomagolásra, mely utánszásoktól és hamisítványoktól megóv!

KINTORNA

— Rettenetes életem van, mondhatom. A feleségem mindig arról a férjéről beszél, aki elődöm volt.

— Az semmi. Az én feleségem mindig az utánam következő férjet emlegeti.

*

A rendőr előtt, aki a sarokháznál áll posztot, megáll hajadonfőtt egy frakkos uriember, akinek felismerhetetlenül sáros az arca és vidáman dadogva így szól:

— K... ké... kérem, biztos ur, én vagyok ebben a házban az első emeleti lakó... k... ké... kérem, itt a kulcs, legyen szíves helyettem kinyitni a k... kaput.

— Ön nem lehet az első emeleti lakó, — szól gyanakodva a rendőr — az első emeleti lakót az imént magam eresztettem be.

— Az én voltam, — szól nevére az uriember — de kiestem az a... ab... ablakon.

*

Házépítő (a pallérhoz): Nem nőülök addig, amíg el nem készül a házam.

Pallér: Akkor legyen nyugodt, mi nem hamarkodjuk el a dolgot.

*

A professzor ur egy társaságból, ahol az estét tölti, angolosan eltűnik. Hazamenet az motoszkál a fejében, hogy va-

lamit elfelejtett, de nem tudja, hogy mit. Otthon végül világosság gyul az agyában. Leánya a következő szavakkal fogadja:

— De papa, megint elfelejtetted a mámat magaddal hozni.

SPORT

A NAK vívóosztálya megkezdte a vívást. Noviszadról jelentik: A NAK vívóosztálya, amely röviddel ezelőtt dr. Szilasi László elnökletével megalakult, megkezdte működését és a vívóoktatás iránt oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy két turnusban kellett a jelentkező vívókat beosztani. Noviszadi sportkörökben nagy örömmel fogadták az egykor híres noviszadi vívósport újraéledését.

A Hajduk újabb máltai győzelmé. A Máltán turázó Hajduk a válogatott elleni szép játéka után közkívánatra még egy nyolcadik meccset is játszott revansképen a Floriana ellen és szép küzdelem után ismét 3:1 arányban győzte le veszélyes ellenfelét. A Hajduk góljait Paduje (2) és Lemasies lötték. A mérkőzés után hajóra szállt a Hajduk csapata, mely pénteken érkezik Splitbe, a hol fényes fogadtatást készítenek elő a csapatnak.

A külügyminiszteriumnak nincs pénze az olimpiászra. Zagrebből jelentik: Az amszterdami olimpiász közeledik, a jugoszláv szövetségi közeli olimpiai bizottság azonban még mindig nem rendelkezik elegendő pénzzel, hogy legalább a legszerényebb keretek között képviselhetné a jugoszláv sportot a világ színe előtt. Az olimpiai bizottság legutóbb a külügyminiszteriumhoz fordult segítségért, de a kérelemre csak egy a miniszter kabinetfőnöke által jegyzett pársoros értesítést kapott, hogy a miniszter nagyon sajnálja, hogy a kérelemnek nem lehet eleget, mivel erre a célra nem rendelkezik a szükséges hitelekkel. A bizottság most nagyarányú országos gyűjtőakcióval próbálja megtörteni a szükséges pénzt.

TŐZSDE

Zürich, jan. 10. (Zárlat.) Beograd 9.14, Páris 20.395, London 25.2925, Newyork 519.05, Brüsszel 72.40, Milanó 27.445, Amszterdam 209.15, Berlin 123.575, Berlin 123.575, Bécs 73.225, Szófia 3.74, Prága 15.38, Varsó 58.02, Budapest 90.725, Bukarest 3.215.

Zagreb, jan. 10. (Zárlat.) Amszterdam 2294—2300, Bécs 801.50—803.50 Berlin 1351—1364, Budapest 992—995, Trieszt 299.75—301.75, London 276.50—277.30, Newyork 56.70—56.90, Zürich 1092.90—1095.90, Prága 167.80—168.40

Szombori terménytőzsde, jan. 10. Buza bácskai vasut 305—310, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 300—305, zab bácskai vasut 250—255, árpa takarmányi 61—62 kilós 230—235, takarmányi 63—64 kilós 240—245, tavaszi 65—66 kilós 265—270, új tengeri bácskai vasut I. 217.50—222.50, bab fehér nem válogatott 5 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365, lisztek: Ogg 425—445, finom korpa 200—205. Irányzat: változatlan. Forgalom: 15 vagon.

Noviszadi terménytőzsde, jan. 10. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 300—310, bánáti 78—79 kilós 2 százalékos 300—310, szerémi 77—78 kilós 2 százalékos 297.50—309.50, szlavóniai 77—78 kilós 2 százalékos 300—310. Rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 285—295. Árpa bácskai 65—66 kilós 245—250. Zab bácskai 250—260. Tengeri bácskai régi 225—230, bácskai 215—225, bácskai I. 220—227.50, bácskai III.—IV. 235—240, bácskai IV.—V. 240—247.50, szerémi I. 220—227.50, szerémi II. 227.50—232.50, szerémi III. IV. 240—247.50. Lisztek: Ogg és Og bácskai 425—437.50, 2-es bácskai 405—415. Korpa bácskai jutzsákókban 195—200. Bab bácskai fehér 2—3 százalékos 360—365.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 10. A gabonátőzsdén a forgalom csendesebb és a kenyérmagvak iránt megcsappant az érdeklődés. Ennek ellenére a határidő-

piacon az irányzat kissé javult. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidőpiacon: Buza márciusra 31.44—31.55, zárlat 31.48—31.50, májusra 31.84—31.92, zárlat 31.90—31.92, októberre 29.62—29.66, zárlat 29.66—29.68, rozs márciusra 30.46—30.48, zárlat 30.46—30.48, májusra 30.42—30.44, zárlat 30.48—30.50, októberre 24.86—24.90, zárlat 24.84—24.86, tengeri májusra 25.80—25.86, zárlat 25.84—25.86, júliusra 26.30. A készárúpiacon: Buza 30.30—31.45 rozs 29—29.50, árpa 26.50—27.50, sör-árpa 29.50—33.50, köles 23—24, tengeri 22.50—23.50, zab 26.25—26.75, repce 48—50, korpa 20—20.50.

Budapesti értéktőzsde, jan. 10. Magyar Hitel 91.6, Osztrák Hitel 52, Kereskedelmi Bank 125.5, Magyar Cukor 212, Georgia 15.5, Rimamurányi 115, Salgó 77.5, Kőszén 782, Bródi Vagon 2.7, Beocini Cement 286, Nasici 188.5, Ganz Danubius 190, Ganz Villamos 176.5, Atheneum 31.5, Nova 52.9, Levante 30.4, Pesti Hazai 229. Irányzat: barátságos.

Chicagói gabonátőzsde, jan. 10. Buza márciusra 129.50, buza májusra 130.875, buza júliusra 126.50. Tengeri márciusra 88, májusra 91.25, júliusra 93.5. Zab márciusra 54, májusra 55.25, júliusra 52.675. Rozs márciusra 108.125, májusra 108.625, júliusra 103.75.

Newyorki gabonátőzsde, jan. 10. Buza őszi vörös 147.875, buza őszi kemény 146.375. Tengeri 101. Liszt 650—675. Irányzat búzánál és rozsnál alig tartott, tengerinél szilárd.

A vezető

RÁDIO.

lámpa

KREMENEZKY

Minden esznak legjobban megfelelő típus!

Kapható minden rádióüzletben. Főlerakat:

Konrath D. D. Subotica

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (15)

Barátom vezetésével behatoltam egy — számomra — teljesen új, elzárt világba. Eljártam táncos matinékre, végig ásitozva az időt, mert senkit sem ismertem ott, hallgattam sok rossz kamarazénét, izetlen teákat ittam öreg hölgyeknél, egyszerűen azért, mert Caen és Lisieux között volt a birtokuk. Máskor csapásnak éreztem volna mindezt, de most szíves örömmel vállaltam. Mulattatott az üldözés és annak véletlen esélyei. Soha asszony meghódításáért ennyit nem fáradtam.

Türelmem végre megkapta fejedelmi jutalmát. Egy este hét óra felé, a legkevésbé divatos balparti szalonok egyikében megláttam de Sées asszonyt. Kicsi, nyugodalmatlan kertre nyíló ablak mellett ült. Egy friss virágzó orgonaág a haját sűrűn kinárgatta neki illatos szirmait. A lenyugvó nap megaranyozta a fákat, a lombok között hangos, pajkos madárcsók kergetőztek. Hol voltunk? Nem Párisban, az bizonyos.

Tudtam, hogy mit akarok de Sées asszonynak mondani. Százszor is végiggondoltam, feleleteit is elképzeltem és az én diadalmas válaszaikat. És itt... a virágos ablakban... rámnézett a nefeletskék szem és szépen megszerkesztett szavaimból egy sem jutott az eszembe. De zavart hallgatásom talán hasznosabban szolgálta ügyemet, mint a tulságosan biztos fellépés, mert amikor elváltunk, önagysága megengedte, hogy meglátogassam.

Meg akartam hódítani a de Sées csaiadót. Megtetszettem nekik és egy hónap mulva benső baráti körükhöz tartoztam. Sées urral sokat beszélgettem a diplomáciai pályáról, amelyet magamnak választottam. Az ő szemében előkelő, szép jövő elé néző fiatalember voltam.

Milyen volt a viszonyom de Sées asszonynyal? Barátságunk lassan-lassan épült. de erve-

düll vezetém, az ösztönöm, intett, hogy ne siettessek semmit, egy oktalan szavam vesztetést okozhatja.

És miért siettem volna? Nagy örömem telt abban, hogy mindennap láthattam, ismeretségiünk napról-napra bensőbbé vált. De Sées asszony nem ismerte a színlelést vagy a képmutatást, nem tetszelgett idegen szerepekben, nem igyekezett divatos társaságok tónusát, modorát utánózni. Önmaga maradt, természetesen, könnyedén, egészséges, egyszerű, mérsékelt ember. Csak a lelki élet tényezőit érezte értékesnek és határozottan hajlott a vallásos élet felé. Aktív hívő volt, de ezt nem hirdette. Naponta gondolt Istenére, de nem beszélt róla, nem emlegette folytonosan. Olyan természetes volt a jósa, mint a szépsége, vagyis egyszerű, közvetlen, nem igyekezett hasznosítani és nem vált gögössé miatta. Komolysága rendben megérett a vidámsággal és nevetése, mert ritkábban csendült fel, mint a többi nő, értékesebb volt.

Nagyon fiatalon lett felesége Charles de Séesnek, aki tizenkét évvel idősebb volt, mint ő. A két családot régi barátság sok köteléke fűzte egymáshoz és már rég elhatározták, hogy a két gyermekből egy pár lesz. Egyetlen leányuk született, Geneviève, akit Párisban igen ritkán láttam.

De Sées-ék kicsi válogatott baráti körébe nehéz volt bejutni. Szerencsére de Sées asszony megkedvelt és segítő szövetségesem lett. Ő csak baráti vonzalomra gondolt, ez számára természetes volt, de tetszettem neki, szívesen volt velem. Nagyon »helyes«-nek talált és ezt meg is mondta. De nem voltam jó katolikus, sőt már semmilyen katolikus sem voltam. És ez, óh, ez borzalmas volt. Jó családból származó ifjú, buzgó hívő anya fia és nem jár templomba. Elveszteti magát és rossz példát mutat.

— Magától fogok hittant tanulni — mondogattam.

De ezen a ponton nem ismert tréfát. De Sées asszony a hit komoly kérdéseiről komolyan beszélt. Hivítáink közben nefeletskék szeme az enyémbe kapcsolódott, hogy jobban meggyőzőn. Ezt a kellemes vitát minden áron meg kel-

lett hosszabbítani, nagy gondolkodók eszméit állítottam szembe az ő tételes hitével. Könnyen verte vissza a támadást, talán mert nem látta meg a gondolatok súlyos értékét. Végül jósa, tekintettel körülölelt és így szólt:

— Bizom abban, hogy a maga ideje is elkövetkezik, nem féltem magat.

Tudta-e, hogy miért vagyok oly sokat vele? Bizonyosan. Minden asszony megsejti azt, a legtisztább, a legbecsületesebb is. De nem látta meg a fenyegető veszélyt és nyugodtan élvezte barátságunk ártatlannak képzelt örömeit. Nem félt attól, hogy veszélyes ösvényekre vonom, ő akart engem a jó utra téríteni. Őszintén csodálkozva hallgatta volna, ha felvilágosítom, hogy ilyen nő és ilyen férfi között, mint mi vagyunk, nem lehet szó barátságról. De erről nem beszéltem vele. Szíve titkos működésébe még nem világíthattam be.

Igyekeztem együttléteink szép hangulatát megőrizni, ez kielégített egyelőre. Fokozatosan mélyülő, bensőbbé való barátságunk napról-napra új örömeket szerzett. Boldogan vizsgáltam saját érzéseimet is. Szerelmes vagyok-e? Igen, bizonyosan tudtam, nem csalódhattam. A megfigyelt tünetek megerősítették diagnózisomat. Mámor színezte lázas ábrándjaimat. A szívem hevesebben dobogott néha; majd pár pillanatig nem gondoltam de Sées asszonnyra, de amikor ismét eszembe jutott, az érzéseim minden gátat keresztültörve zuhantak rám. A lázas ábrándok órájában karomba szoritottam őt, elborítottam szenvedélyes, forró csókkal és láttam, amint felejtethetetlen kékszeme a boldogság ködétől elhomályosult.

Oly bizonyosan tudtam, hogy szeretem és egy napon az enyem lesz, hogy már szakítottam a szeretőmmel, — talán nem is helyes itt a »szakítani« szó, hiszen elszakítani csak köteléket lehet, közöttünk pedig csak kellemes megszokás volt, semmi más. Most megismertem a tiszta, megtartóztatott életet; veszélyes állapot ez, könnyen lángborítja a fantáziát. Végül már kéjes látomások kísértettek, mint Szent Antalt a pusztaságban.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

A tuliroftak mélyeséges fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legjobb fiu, testvér, apa, unoka, sógor és rokon:

Spitzer Béla

1928 január hó 9.-én délután 4 órakor, munkás életének 37.-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt.
Drága tetemét folyó hó 11.-én (szerdán) d. e. 10 órakor a Strossmajerova utca 8. sz. alatti gyászúrból helyezik örök nyugalomra a helybeli izr. temetőben.
Szubotica, 1928 január 9.

Szelleme emléktűben örökké él!

Opštinsko Poglavarstvo Bajmok.

Broj 21—1928.

Stečaj

Potpisano opštinsko poglavarstvo u smislu postojećih rešenja opštinskog predstavnštva ovim raspisuje stečaj na niže označena položajna mesta u opštini Bajmok

1. Mesto poreznog podbeležnika.
2. » administrativnog podbeležnika.
3. » opštinskog pisara 2. kategorije.
4. » opštinskog ovrhovoditelja 2. kategorije.
5. » narednika policije.
6. » 9 opštinskig redara.
7. » 3 opštinskih poslužitelja.
8. » 2 opštinskih koničkih poslužitelja.
9. » opštinskog podvornika.
10. » opštinskog vrtara.
11. » navijača crkvenih satova.

S toga se pozivaju sva ona lica, koja žele zauzeti napred pomenuta mesta, da svoje potpuno snabdevene molbe upute potpisanom poglavarstvu najdalje do 18. januara 1928. godine. Kasnije prispele molbe neće se uzimati u obzir.

Prinadležnost ovih položaja regulisana su opštinskim pravilnikom.

U Bajmoku, 8. januara 1928. godine.

Beležnik: Knez:
Petar Bačević, 196 Dano Budanović

Községi Elöljáróság Stanišić.

Broj 5341—1927.

Pályázati hirdetmény

A községi képviselőtestület 1927. november 13-iki 74. sz. és 1927. november 19-iki 78. sz. határozata alapján a megüresedett községi tisztviselői és alkalmazotti állásokra az 1928. január 4-re kiírt pályázati határidő az új határozat értelmében meghosszabbított olyképen, hogy azok, akik valamely megüresedett állást elnyerni óhajtják, kötelesek kellően felszerelt kérvényüket legkésőbb 1928 január 12-ig benyújtani és a kérvényben igazolni azt, hogy a kérvényező az állásra előírt iskolai és szakképzettséggel rendelkezik.

A következő javadalmazással egybekötött állásokra nyújtható be pályázat: 1 közigazgatási aljegyzői állásra. Az állással a következő javadalmazás jár: 1400 dinár törzsfizetés, 600 dinár lakbér, évi 9000 dinár személyi pótlék, napi 20 dinár drágasági pótlék és napi 5 dinár családi pótlék családtagonként.

1 adóügyi aljegyzői állásra, ugyanazzal a javadalmazással, mint a közigazgatási aljegyzői állás.

1 földnyilvántartói állásra, ugyanazzal a javadalmazással, mint a közigazgatási aljegyzői állás.

1 irtóki állásra, 900 dinár törzsfizetéssel, 300 dinár lakbérrel, 7200 dinár személyi pótlékkal és 7500 dinár drágasági pótlékkal.

1 végrehajtói állásra, ugyanazzal a javadalmazással, mint az irtóki állás.

1 rendőrvezetői állásra havi 1000 dinár fizetéssel.

10 községi rendőri állásra havi 750 dinár fizetéssel és természetbeni ruházattal.

Előnyben részesülnek oly jelentkezők, akik szerb, magyar és német nyelvet bírják.

Stanišić, 1928 január 4.

113 Községi Elöljáróság Stanišić.

240 dináros havi részletre

már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlított széket, konyha-berendezést, íróasztalt és minden más bútort

**BOTHE I EHRMANN D. D. ZAGREBLERAKATA
GUSTAV FISTER ml. SUBOTICA**

VII. Fra Ješa trg 6 Barátok temploma mellett

Kereskedő, gyáros

ha azt akarja, hogy ez évben üzleti forgalma nagyobb legyen

szánjon rá időt

és olvassa át a most megjelent

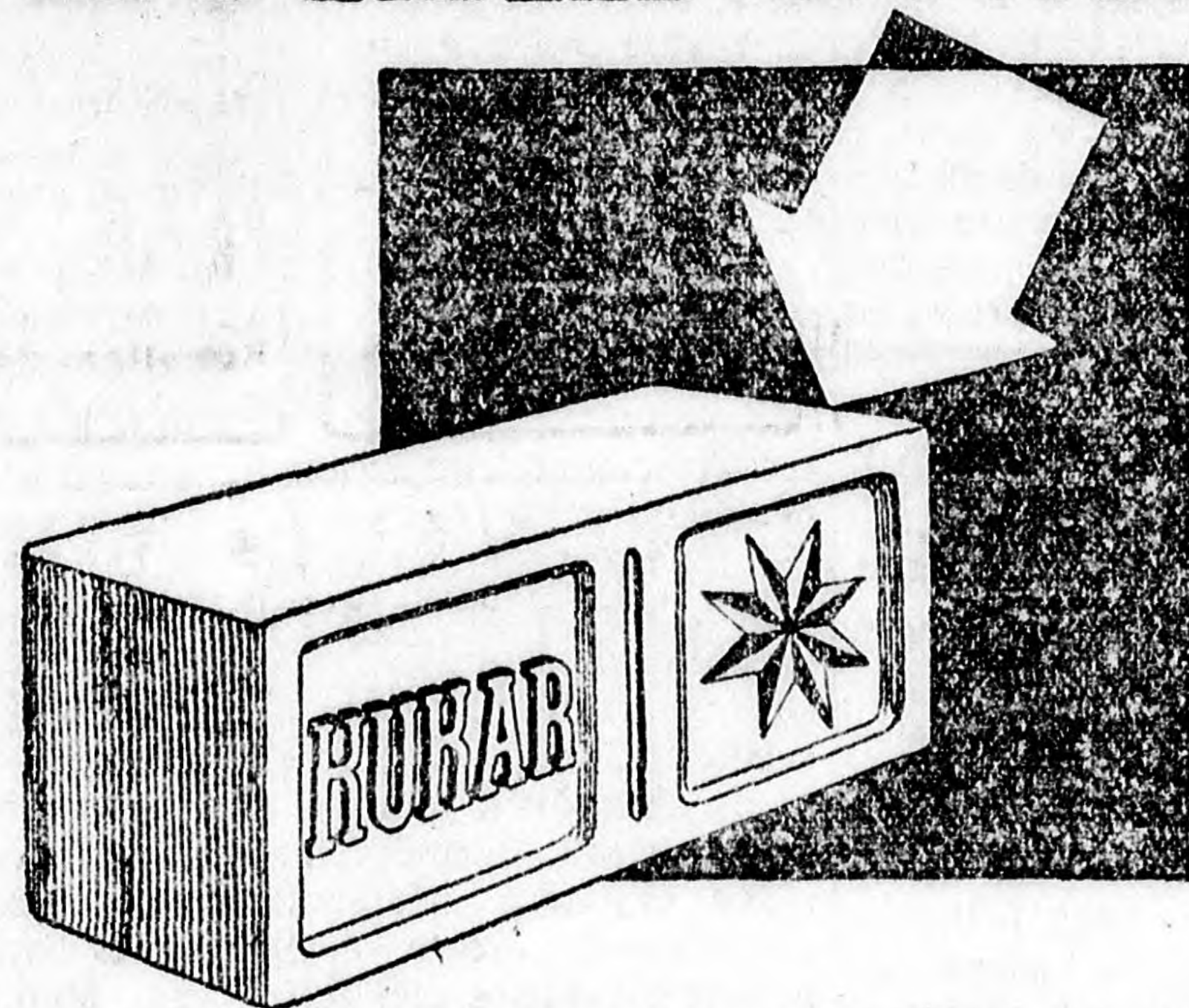
Reklám

című könyvet. Ara díjazásban 360 dinár. Hatvan dináros havi részletfizetésre küldi

MINERVA-NYOMDA könyvosztálya, SZUBOTICA

Igy néz ki a

KUKAR SZAPPAN

Kérjen mindenkor a kereskedésben, ahol vásárol,

KUKAR CSILLAG SZAPPANT

és ne hagyja magát félrevezetni, ha bárhogy is dicsérnek más szappant. A legjobb minőség.

a legkiadósabb feltétlenül ártalmatlan,

a **KUKAR CSILLAG SZAPPAN**

Öt db Ady-könyv és egy Ady-tanulmány 80 dinárért

Ady Endre: Margita élni akar | Ady Endre: Párisi noteszkönyv
: : Még egyszer | Párisi levelek
: : Könyv | Földessy: Ady-tanulmányok

Megrendelhető a BACSMEGYEI NAPLO könyvosztályában

Vidéki megrendeléseknél 10 dinár portó fizetendő

Libazsir
Libaaprólék
Libamáj és
Libalöpörtő
állandóan kapható
Kőrösi Géza
cognél
Telefon 5-13

Vel. Bežerenen.
a Városi cirkuszda
teljes berendezéssel együtt kedvező feltételek mellett **eladó.**
Komoly érdeklődők forduljanak közvetlen a tulajdonoshoz 194

ÜZLETHELYISÉG
a beltéren (irodának is alkalmas) **jutányosan kiadó**
Cim a kiadóban

Beogradi gabona-ügynökség
keres hivatalnokot
lehetőleg ki már ilyen minőségben működött. Perfek: német levelezés megkivántatik. Levébelei ajánlatok kiadóba 193

MA MÁR NEM SZÉCSEN
részletre vásárolni.
Mindent kaphat részletre a legolcsóbb feltételek mellett
JATHAN WEISS I SIN-nél
Novisad, Futóki put 42

Minden újdonságot elővashat **havi 20 dinárért**
a modern kölcsönkönyvtárban
Kifogástalan állapotban antikvár könyvek féláron kaphatók
Antikvár könyvesbolt
Subotica, Pašćeva ul. 7.

Dió
Szilva
Szilvaiz
M á k
Sugar Manóna', Subotica
Telefon 47. 10431

Széna
Prima minőségű, süntmentes, bálákban, vagon ételekben kapható és azonnal szállítható 13093
Zormann és Rausnitz
Osijek

KAICS-féle kölnivizek a legjobbak: Chypre, l'origan, ambre, C. Poppy, rózsa, s egjú, orgona, gyöngyvirág, jácint, ibolya, orosz és nárcis

KORZOLIFKA

Csütörtöktől vasárnapig
FEHER SAS

Alaszkai kalandfilm a hómezők és jégziklák végtelen mezejéről, arany- és prémvadászok kieten birodalmából.

Mindkét rész egyszerre

Előadások kezdete naponta mindkét moziban 4. és fél 9 órakor

Csütörtöktől v sárnap
UNKÉPÉ JES BEMUTATÓ
BANKY VILMA-RONARD BOLYAN

Elszabadult emberek

Africa tizes homokján és a Niagara zuhatagán készült szerelmi történet 7 felvonásban

Jövohét attrakciója ANTONIA Lengyel művuma után

LEVELEZÉS

N. K. Kedden délelőtt 10 órakor a halasi úton, autóbúszon megcsodált urind szives értesítést kérem I. B. jelígre a kiadóba, hogy diszkrét ismeretség lehetséges-e. 207

S. S. 1. Subotica. 2. Idővel kisebb örökségre. 3. Világos barna. 187

Levelezni intelligens, komoly uriemberrel. Leveleket Bizalom jelígre Velika Kikinda főpostára kérek. 20099

Beogradi bankhivatalnok levelezni urileánnyal. Leveleket Magyar jelígre a kiadóba kérek. 20101

HÁZASSÁG

Külföldről hazatért, 28 éves keresztény földbirtokos fiatalember vagyok. Mivel az élet egyedül nem szép, feleséget keresek, ki jó háziasszony és egyben hü feleség is tudna lenni. Vagyonom megengedi, hogy szíves szerint válasszak. Teljes című leveleket, lehetőleg fényképpel, ellátva Husvétkor esküvő jelígre a kiadóba kérek. 13004

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. Amór házasságközvetítő iroda. Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

Nősülési szándékból zsidóleány ismeretségét keresem. Leveleket Faszakmabeli jelígre a kiadóba kérek. 20095

FOGLALKOZÁS

Gyakornokot azonnali belépésre keresek. Cím Radio Reklam Jugoszlavia Subotica. Telefon 8-20. 208

Legmagasabb igényeknek megfelelően fest Matkovich Simon szobafestő, Kumičičeva 47. 20110

Irodai férfi munkaerő kerestetik, heti 3-szori 2-2 órai és vasárnap d. e. 2 órai munkára. Fizetés 500 dinár. Sajátkezűleg irt folyamodványok f. hó 21-én d. e. 12 óráig Népker elnökségéhez nyújtandók be. 204

Házvezető - mindenest rendszeret keres kistagu uricsalád február 1-re. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek. 20108

Agilis úgynököknek és utazóknak kifutó mellékkezeset nyújt Hell Photos. Novibecsej. 20106

Malomszerelő malomasztalosi állást keres. Cím a kiadóban. 20109

Német evőszköz- és beretvagyár veskereskedőknél jól bevezetett jutalékos utazót keres. Ajánlatokat Dortmund jelíggel a kiadó továbbít. 20094

Mészáros-hentessegédet - hentesáru készítésében előrendű munkaerőt keresek. Beck Miksa Mol. 20086

Intelligens, 18 éves lány elmenne magános urhoz házvezetőnek. Dobay Rózsi-ka Dragutinovo, poste restante. 20088

Képviselőket keresek különböző cégektől. Ügynökség jelígre a kiadóba 20085

Piatal, egészséges nő szoptatósadának ajánlkozok. Cím: Koszta Novaković, Palić. 20082

Szerbül tudó ügyes kiszolgálóleány kerestetik. Klopfer depoba. 180

Zsurokra, házimulatságokra s összejevetelekre zongorajátékos ajánlkozok. Cimeket a kiadóba kérek. 168

Vaskezeskedelmi üzletvezető állást változtatná. Leveleket Üzletvezető jelíge alatt a kiadó továbbít. 20102

Magyar, szerb, német levelező, gyorsíró ajánlkozok. Vuka Bella, Sombor, Rókus ucca 17. 20103

Kereskedőség a fűszerés rövidárszakmából. Nyelvtudással, állást keres Posterestante Veprovac. 20097

Vizsgázott gépész, aki az összes rendszerű gépekhez ért, a kompressor nélküli Diesel motorokhoz is, állást keres. Megkeresések Gépész jelígre Kardos hirdetővállalathoz, Novisad intézendők. 160

Tégla- és cserépipar összes ágazataiban jártas szakember keres kondíciót, mint gépész, kisebb telep teljes vezetését is vállalja. Jelíge Gépész 33. Ingatlanforgalmi iroda Vel. Beeskerek Svetosavska 17. 163

15-20 női ntazó, speciális női cikkek eladására nagy kereset mellett kerestetik. Bővebb felvilágosítást nyújt Express közvetítőiroda, Novisad, Duna ucca 17. 172

Gyógyszerész-mester nagy praxissal kisegítést azonnal elvállal. Brenner, Kubačeva ul. 14. 20060

Hölgyfodrászt és fodrásznőt aki manikűröz is, azonnali belépésre magas fizetéssel felveszek. Szabó hölgyfodrász, Pancsevo. 120

Borbélysegéd állást keres azonnali belépésre. Szög Mihály Mol, Bačka. 49

Nemokleveles gyógyszerész asszistensi állást keres. Cím a kiadóban. 20092

Levelező, fiatal erő, szerb és magyar nyelvtudással, gépiró (ciril), jó gyorsíró, azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével Maribor 297-5 jelígre az Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28 továbbít. 144

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapra és éjszakai köztereken számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívásig tartó jelíge leveleket továbbítunk. Kérdésekben válasszátok meg a mellékletet.

Fotoamatőrök
legjutányosabban vásárolna: minden fényképezési kelléket és gépet részletfizetésre is
DEUTSCH optikusnál Suboticán
Előhívás és másolás olcsón és gyorsan. Sőtét kamra ingyen áll vevőim rendelkezésére!

Ruha teszi az embert!
A legjobb és legszebb ruhák, télikabátok az én üzletemből kerülnek ki
VOJISLAV VASILJEVIC uriszabóság
Subotica, Manoj ovičeva ul. Pletkosić palota

Ne üljön fel a mende-mondáknak, mert 1000 hevet 1500 órát
osztunk szét azok között, akik összegyűjtik az
J D O L K R E M
betűket
P. v. J. gosloveneka Kemija Fabrika D. D. NOVISAD

A Mai Pariz- vendéglo
(a gyümölcs-pi con) szerb Szilveszter e tétén
disznótörős vacsorát rendez, táncos egybe- lő ve.
Éjfélkor malac-vacsorás

MALOMSZERELÉST
elhanyagolt malom: var- seny-képesse tételét, az összes szakmába vágó minden munkátokat ur. m. smirgliz st. öntést stb. vállalom, nagy tap szt lattal és gyakorlattal rendelkezem, több malmot a legjobb eredménnyel szereltem. Elismerő okmányaim igazolják szak tudásomat.
Munkeresztet kér
Oláh Pál malomfő vezető
Novisad, Duna ucca 17. 5/b.

HA jól akar mulatni, slessen megrendelni az alábbi felsorolt könyveket
Anatole France: Nyársforgató Jakab meséi
Karinthy Frigyes: Két mosoly
Krudgy Gyula: Nagy kópé
Voltaire: Vadember
Szép Ernő: Elalvó hattyu
Mind az öt könyv összesen 40 dinárba kerül
Bacsmegei Napló Könyvosztáljánál
Vidékre 5 dinár portóköltség

APOLLO, NOVISAD
Január 9, 10 ó 11-én
Szép asszonyoknak kurizáló
a revük és fényes rendezés filmszenációja 6 felv.
Végig mulattató!
Főszereplők:
ELEN RICHTER és BRUNO KASTNER

VÉTEL-ELADÁS
Cukorkaüzlet Sentán, igen forgalmas helyen, teljes felszereléssel és raktárral együtt családi okok miatt rendkívül előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Értekezni lehet: Bergel Jakab Sentán. Karad'ordjava ul. 165

Komplett sörfejtőt keresek megvételre, parafás dugaszoló géppel és 38-40 nagyságu sörösüvegeket. Fekete Antal szodagyáros. Bačka-Topola. 160

Frakk és zsakett keveset használt eladó. Aleksandrova ul. 5., a házfelügyelőnél (Pince). 266

Istállóorvost veszek. Dr. Majoros fogorvos, Trg Slobode 5. 20107

38 dinár l-a boszniai aszalt szilva 5 kg-os postacsomagban, ingyen csomagolással, bármely állomásra kéremtenve szállítva. 10 kg-os küldemény csak 73 dinár. Aszalt alma vagy körte ugyanezen az áron. Szétküldés utánvétellel. G. Drechsler, Tuzla, Bosznia. 189

Vendéglo, elsőrangú helyiség, teljes berendezéssel, 100 tagu német kaszinóval az összes mellékkelviségekkel, vendégszobákkal, tekepálvával, jégveremmel, 420 m. telek, eladó. Cím a kiadóban Biztos jövő jelígre. 191

Használt rőfösherenendezést keresek megvételre. Kiss Sándor Bačko Petrovo selo. 20091

Eladó 8 HP magánjáró-csőplogamitúra. Molnár-malom Horgoš. 20093

Két darab antik ágy eladó. Hock asztalos Palić. Bővebbet Stein fűszeresnél. 20090

Szentán tiszta szobák olcsón kaphatók Földi József vendéglőjében. vasúthoz közel. 20092

Kendertermeők figyelmébe! Mörvay és May kenderexport Odžaci, Bácska. 20010

A világ, körülbelül 650 különböző országa bélyegei árát tartalmazó bélyegkatalógusomat Din. 10. beküldés ellenében díjtalanul küldöm, s adok hozzá 50 teljesen különböző bolgár bélyegvet. Steiner Izidor Brod n Savi, az S. H. S. királyság legrégebbi bélyegkereskedése. 11788

Gumi- és kombiné-fűzők fehér és színes, a legjobb kivitelben. Gutai Ferencné VIII., Ostojičeva ul. 29. 9164

Villanyerőre berendezett hentesáru gépek teljes műhelyberendezéssel, eladó. Özv. Szabadosné, Subotica Devojačka ulica 2. Azonkívül raktár vagy bármilyen célra műhelynek helyiség és két szoba, konvha kiadó. 114

NAPOLEON a császárok császára
Katakombák árnyékában
Az idény két legjelentősebb legszenzációsabb attrakciója 14

Híntót, jókarban levőt veszek. Ár közlendő. Cím a kiadóban. 20098

Eladó eredeti Deutz favágó gép. Bába Ferenc, Veliki Bečkerek, Etveševa 33. 20089

Eladnom 3500 korona értékű 20%-os bonnotmat. Cím a kiadóban.

2 ho'd prima szőlő kis vilálával eladó Botka Vilmos Bačko-Gradište 25

KÜLÖNFÉLE

Megnyit a Vénusz női és férfifodrászat a Lifka-mozi épületében. Ismerőseim és barátaim szives támogatását kérem. Tisztelettel Funk János. 179

Üzlethelyiség, Rosenfeld-féle börtület, ugyanott butorozott szoba kiadó. Földes ruhauzlet. 201

Két-háromszobás egészséges lakást keres magányos asszony. Cím. Szegedi uti trafik. 20105

Patkocin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki Beeskereken. Suboticán Hercl drogeria és Kertes Milos kereskedésében.

Éjjeli üzletet keresek bérbe. Ajánlatokat Éjjeli üzlet címre a kiadóba kérek. 189

Butorozott szoba két ágygyal január 1-ére a gimnázium közelében kiadó esetleg egy-két diák részére, teljes ellátással is. Radio-Reklam Jugoszlavija Subotica, Poštastók 43. 12782

Somborban májusra két-szobás lakást keres mellékkelviségekkel Biró borkereskedő. 20096

Idel-krem betűket cserélnék. Josip Trauš Vinkovci. 20087

Légtési nehézség és nátha ellen FO-HO zsebinhalátor 40 dinár. Kosmetikai intézet, Stari Becej. 20082

Tisza folyó és vasuti állomás mentén levő városban, nagy buzatermő vidék, napi 2 1/2 vagon kapacitású modern berendezésű malom hajtóerővel együtt bérbeadó. Társulás is lehetséges. Cím a kiadóban. 177

GUMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmezei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Jutalékkép kifizetők az első 7 részletet állami értékpapírok részletfizetésre való eladásánál. Évenként 8 huzás. Képviselőket keressük az egész országra. Organizaciono Udelenje, Beograd, Zmaj od Nočaja 14. 161

Háromszobás lakás kiadó. Veliki Bečkerek, Aranjeva ul. 16. 20071